

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K —
Fél évre 5 K —
Negyed évre . . . 2 K 50 f
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések :
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

861/1910.

Meghívó.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, ugysis mint
Zalavármegye Központi Mezőgazdasági Bizottsága

f. évi szeptember hó 19-én délelőtt 9 órakor, illetve délelőtt 10 órakor
KESZTHELYEN, a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart., melyre a t. tag urak ezennel tisztelettel meghívotnak.

A szeptember hó 19-én d. e. 9 órakor tartandó **mezőgazdasági bizottsági ülés**

Tárgysorozata:

1. Állatdíjazások idejének és helyének végleges megállapítása.
2. Az 1908. és 1909. évi költségvetési összegek utalványozása.
3. Az 1910. évi költségelirányzat törvényhatósági jóváhagyása.
4. Az állategészségügyi obdóalap felhasználására vonatkozó javaslat.
5. Törvényhatósági Bizottság átirata a mezőgazdasági alap vagyonának megállapítása tárgyában.

A szeptember hó 19-én d. e. 10 órakor megtartandó **gazdasági egyesületi
rendes közgyűlés**

Tárgysorozata:

1. Állatdíjazások idejének és helyének végleges megállapítása.
2. A szarvasmarha és sertésenyésztésről alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása.
3. Földművelésügyi minster leirata az egyesületnek államsegélyben részesítése tárgyában.
4. Földművelésügyi minster leirata az egyesület adminisztratív költségeinek állandó rendezése tárgyában.
5. Földművelésügyi minster leirata az ország állatállományának felszaporítása tárgyában.
6. Id. Stádel János indítványa az egyesületi lap kiadása tárgyában.
7. O. M. G. E. leirata a „Magyar Földműves” című lapnak hivatalos lap gyanánt való átvétele tárgyában.
8. Javaslat a hatósági munkásközvetítés szabályozása tárgyában.
9. Pestvármegyei Gazdasági Egyesület (gróf Keglevich Gábor) átirata a gazdasági munkások és cselédek biztosításának további kiépítése tárgyában.
10. Zalavármegye nemesi pénztári és alapítványi választmányának átirata az egyesületi hozzájárulás megszavazása tárgyában.
11. Bizottsági jelentés az egyesületi külső kert elcserélése tárgyában.
12. Folyó ügyek, indítványok.

A közgyűlést megelőzőleg — szükséghez képest — igazgatóválasztmányi gyűlés fog tartatni, melyre a t. igazgatóválasztmányi tag uraknak minél nagyobb számban való megjelenését kérjük.

Zalaegerszeg, 1910 évi augusztus hó 10-én.

Sárközy Viktor

g. e. titkár, m. b. előadó.

Hertelendy Ferenc

g. e. elnök, m. b. elnök.

Az élet értékesítése.

Mintegy öt évvel ezelőtt indult meg a mozgalom annak a régen felvetődött eszmének realizálására, hogy a magyar mezőgazdasági termények értékesítését praktikusabb alapokra kell fektetni. Erről a kérdéstről az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület«-nek, Budapesten, az Üllői-uton lévő »Köztelek« helyiségében egy jeles magyar gazda tartott hosszabb előadást s akkor úgy tetszett: a tervet hamar fogja a kivitelt követni.

Ez a jeles gazda, — azt hiszem: bellusi

Baross Kálmán — azt ajánlotta a magyar gazdáknak, hogy létesítsenek szövetkezeti alapon nagyobb gabonaraktaikat, a nemzetközi forgalomba eső magyar vasutvonalak mentén, hordassák be ide gabonáikat s a szövetkezetek megbízottjaival keressenek maguknak jól fogyasztó, sokat fogyasztó s készpénzzel, jól fizető piacokat!

A gabonaértékesítésnek ez a módja ma már minden modern mezőgazdasági államban meg van s ameddig a mi ismereteink kiterjednek, meg van a nyugateurópai és a két Amerika államain kívül ma már Ausztráliában is.

A gondolat igen jó volt, az eszme megvalósítása elsőrendű érdeke a magyar gazdáknak, az »Omge«-nek azon a közgyűlésén általános helyesléssel, sőt lelkesedéssel is találkozott, de ezen túl — nem ment semmire! Mire a gazdák hazaértek, a gondolat megérlelődésének, az eszme kivételének csirája — elhalt bennük. Ez magyar dolog, magyar könnyelműség, bizony Isten annyira magyar dolog, hogy — másutt meg sem történhet!

Azonban már avval sem érünk semmit, ha tükröt tartunk a magyar ember gondolkozása elé, — egyszerűen nem néz bele, elfordul tőle, mert kellemetlen meglátni benne a maga maradiságát! Hanem folytatjuk így:

Ezeket a nagyon hasznos szövetkezeti gabonarakta-vállalatokat már néhány helyen megcsinálták Magyarországon a — szerb és német gazdák! Ők lehetőleg minél kevesebbet politizálnak otthon, minél kevesebbet kártyáznak bor és pipaszó mellett és minél kevesebbet vadásznak, hanem dolgoznak. Dolgoznak komolyan és szorgalmasan s ezért a szerb és német gazda Magyarországon nem szegényedik el, még a mostoha időjárás miatt sem, hanem, amint ezt a magyar királyi földművelésügyi miniszterium évkönyvei igazolják, — évről-évre gyarapszik. Némelyik meg éppen irigylésre méltóan, gyorsan gyarapszik.

Mert ahoz, hogy szövetkezeti gabonaraktaikat létesítsünk, igazán nincsen szükség sem nagyobb készpénzkölesőre, sem összeköttetésekre, még ritka talentumra sem, csak — erős, férfias elhatározásra. Az akaratra van itt szükség.

Ahol 10—20 gazda összeáll s elhatározza, hogy felépített közösen egy olcsó raktárhelyiséget, oda hordatja a fölös gabonáit s aztán egyet közülök megbiz azzal, hogy kísérje figyelemmel a hazai és külföldi gabonakeresleteket s tegyen azokra ajánlatot, bizonyos, hogy az üzlet fel fog virágozni!

Évről-évre előre nem láthatóan több gabona kell az emberiség szükségleteinek kielégítésére s csak egy kevés üzleti érzék kell ahhoz, hogy az üzlet jól felvirágozzék. Üzleti készség, szívós szorgalom kell csak ehhez s a megkezdett munkának férfias akarattal való folytatása. Minden gazdának a maga kereskedőjének kell lenni. Jó kereskedőnek — uraim! A kereskedés, az üzleti foglalkozás nem szégyen! Hazug

morál az, hogy egy ilyen, meg olyan előkelő, régi nemesi család gazda sarjának nem illik kereskedőnek, ügynöknek lenni! A mult francia Sarrien-kormányának hadügyminisztere: Etienne is egyszerű, közönséges széna, szalma és gabonaszállító ügynöke volt a francia katonaságnak, meg a polgárgazdáknak, pedig az ősei már a keresztes háborúkban is előkelő, nevezetes szerepet vittek s 15—20 évi nyilvános ügynökösödés után mégis aktív minisztere lett Franciaországnak! Amerikában, Angliában és Ausztráliában pedig, az utóbbi évtizedtől már nem is neveznek ki olyan embereket szakminiszteri, meg államtitkári állásokba, akiknek nincs gyakorlati kereskedelmi ismereteik.

Mindezeket csak azért mondjuk el, hogy végre lássa be a magyar gazda is, hogy ha nem igyekszik a jó gazdálkodása mellett jó kereskedővé is lenni, akkor hovatovább elszegényedik, eladósodik. A magyar földjével a tönk szélére jut s a nemzetiségek országhódításának munkáját segíti elő.

Alljanak össze vidékenkint a magyar gazdák, tízével, huszával, harmincével, ur és paraszt együtt s teremtsék meg maguknak, a maguk javára mezőgazdasági terményeik értékesítő szövetkezetét. Vállvetett munka mellett az eredmény nem fog elmaradni s már az első években is 15—30—40%-kal több hasznot fognak látni a jó magyar földnek acélos, tartós, első minőségű gabonáinak, a betakarított »élet«-nek észszerűbb értékesítéséből.

Proletárok.

(F. É.) Amióta Csiky Gergely legnagyobb magyar drámáiról megírta a proletárok életét, szinpadra vitte azok küzdelmét, csillogás alá rejtett szegénységüket, kacajjal fedett könnyeiket, azóta szinte a köztudatba ment át, a középosztály, a polgári elemnek véres verejtékekkel átszennvedett létért való küzdelme s mindenki rögtön megérti, hogy tulajdonképpen mit, illetőleg kiket kell proletárok alatt értenünk.

A proletárok! De sokszor hangzik e kifejezés mostanában szerte az országban s bizonyos, hogy a testi, mint szellemi proletáriátus nem ült oly nagy orgiát Magyarországon, mint épen napjainkban, mikor már majd minden ember tud írni, olvasni s valamennyi újságot olvasó, abból tanuló s mindent tudomásul vevő nézező lettünk.

A szellemi intelligencia emelkedése nem javította meg hazánk gazdasági viszonyait, sőt ha kissé merészek vagyunk, még azt is állíthatjuk, hogy a kultúra s a népműveltség haladásával, az újságok óriási elterjedésével s az olvasóközönségnek szinte hihetetlen gyors mérvben való emelkedésével anyagi helyzetünk még rosszabbodott is, amennyiben a szellemi fejlődés s az intelligencia növekedésével az igények nagyobbodtak, de a kereset nem emelkedett abban az arányban. Sőt egyáltalában nem emelkedett. Megnöött azonban az elsőrendű szükségletek ára, s még a lefokozott igényeknek sem tud eleget tenni az a néposztály, melyet e gyűjtőfogalom alá vonhatunk össze: proletárok.

A szellemi proletárizmus igába hajtotta még azokat is, akik a régi időkben állásukhoz mért keresettel bírtak. Igen ám, de az a kereset a mai feleslegigott igényeket kielégíteni nem képes s a kis kereset s nagy igény hovatovább odáig fejlesztette a dolgokat, hogy a magyar középosztály adósságokba merült, amiből kiszabadulni a mai napig sem tudott, sőt teljesen az ingovány fenekére süllyesztette, amely ingovány hinárai

immár majd teljesen kipusztították az értelmest, erős gerinőű s az országnak virágát képező hasznos generációt.

Mindezek besoroztatták a preletárok immár hatalmas méretű táborába s napról napra mindinkább növekedik az, a szocialista tanok s azok követőinek legnagyobb épülésére.

Vajjon hová vezet ez az út?! Vége beláthatatlan, miképpen kifürkészhetetlen annak kezdete. De a perspektíva, mit élénkbe tár, szomorú, igen szomorú. Sivár jövődőt jósol az igazi magyar fajnak, mely immár, miként az ősmamuth kivészében s csak gyenge epigonok, kik a nemzetköziség mázával bevonvák, tanulják azt a gyönyörű történelmet, mit az erős ősök hagytak reájuk örökül.

A proletárok táborára pedig napról napra növekedik. Miként a tengerbe futó folyamok hordják a folyók, azok a patakok, ezek a csermelyek vizét, hogy minduntalan növeljék annak amugy is mérhetetlen végtelenségét, éppenny az egyes társadalmi osztályok, a létért vívott nehéz küzdelmeikben lassan-lassan, de annál biztosabban hullanak a preletárizmus karjai közé. Annak ölelő szorításától megszabadulni egykönnyen nem lehet. Aki beleszédült egyszer, soha többé, sem ő sem utódai onnan kimenekedni nem tudnak.

S hol a vég?! A mindent felforgató, orkászzerűleg elpusztító társadalmi forradalomban, vagy a fokozatos átalakulás által teremtetett új berendezkedésben-e: ez tisztán a mai nemzedék józanságától és önmérsékletétől függ.

A város közgyűlése.

Zalaegerszeg rendezett tanácsú város képviselőtestülete Korbai Károly dr polgármester elnöklésével szeptember 7-én rendkívüli közgyűlést tartott.

A tárgysorozaton több nagyobb fontosságú kérdés is szerepelt s ez össze is hozott 38 képviselőtestületi tagot.

A tárgyalásra került ügyeket Sály Lajos rendőrkapitány lemondása vezette be. A volt rendőrkapitány lemondása következtében a vármegye alispánja utasította a város képviselőtestületét, hogy ezen állásra tegyen közzé pályázatot, legalább harminc napi határidővel, hogy így mennél több alkalmasabb pályázó jelentkezhesék. A képviselőtestület erre megbízta Korbai Károly dr polgármestert, hogy a pályázatot 45 napra írja ki.

Az új honvédhuszár laktanya építése ügyében, a városi tanács javaslatával szemben, Tivolt János képviselőtestületi tag indítványát fogadta el nagy szótöbbséggel a képviselőtestület. E határozat szerint, mielőtt a város az építés ügyében véglegesen döntene, feliratilag kérelemmel fordul a honvédelmi miniszterhez, hogy az építendő laktanya telkének vételárát és a tervező mérnök tiszteletdíját is fogadja el a bértérimény alapján. A képviselőtestület csak így alkothat tiszta képet arról, hogy mennyibe fog kerülni az építkezés és mennyi lesz a laktanya évi bértériménye. Ehhez az ügyhöz felszólt G. szleth Lajos kir. főmérnök, aki a mostani döntést indítványozta, míg Udvardy Ignác és Berger Béla dr a halasztó indítványhoz csatlakoztak. A tanács javaslatát leszavazták, de kijelentette a képviselőtestület, hogy a miniszter döntése után készséggel fogja elhatározni az építést. A város az építkezés összes költségeit 1.140.000 koronára irányozta elő. Az eddig beérkezett ajánlatok közül a Fuchs és Gross építőcég ajánlatát tartja a legelőnyösebbnek, akik az egész építkezést 1.150.000 koronáért hajlandók elfogadni.

A város az 1911—1913. évi állami birtal- és husfogyasztási adók megváltására felajánlott az államkincstárnak 31.000 koronát, mint amennyit az előző években is fizetett.

Megvásárolta a város 10.000 K-ért a »Chewra Kadischa« egyület Petőfi utcai házát, ahol városi menhelyet szándékozik létesíteni. Ezt a vételt a közgyűlés, — Sorozoz József nemleges felszólalása ellenére — nagy többséggel elfogadta.

A városi telefonhálózat megváltása tárgyában elfogadta a képviselőtestület a tanács javaslatát, amely szerint a város a megváltás perktuálására egy adólevelet állít ki 2600 K-ról s ez összeg után 1911 január 1-étől 6%-os kamatot fizet.

A városi közkórházzal kapcsolatos elmeosztály

telekkönyvi tulajdonjogának bekebelezéséhez a vármegye alispánja részéről kívánt engedély kiállítását a közgyűlés egyhangulag megtagadta, mert a város ennek az elmeosztálynak fenntartását és kezelését csak azon kikötéssel vállalta, ha a telek, az épület és az ingóságok törzsvagyonként a város tulajdonát fogják képezni. Csak azon esetben illetné meg a visszaháramlás joga a vármegyét, ha a város ezt, az elmeosztályt magában foglaló épületet nem gyógyítási célokra használná fel. Ezt az egyezséget kötötte a város annak idején a vármegyével s ezt az egyezséget a belügyminiszter is jóváhagyta.

A képviselőtestület Keresztury József dr indítványára elhatározta, hogy a Zalaszentgrót—Zalaegerszeg között kiépítendő helyiérdekű vasutára az előmunkálati engedélyt megkéri. Ha azonban ezt Zalaszentgrót kéri meg, ez esetben az ő kérését minden erejével támogatni fogja. Zalaszentgrót község képviselőtestülete ugyanis már kapott előmunkálati engedélyt Tapoleától Zalaszentgrótiig is és általános közforgalmi tekintetből is kívánatos, hogy a balatoni vasut az Ukk—csakatornyai vonalba Zalaegerszegen át nyerjen bekapcsolást, a melynek rendeltetése volna, hogy átépítés után idővel a második Budapest—fiumei sínpár vonalába essék és az egész északnyugati Magyarországnak Fiume felé irányuló személy és áruforgalmát bonyolítsa le, ami nemcsak előrangú megyei érdek, hanem országos érdek is. Ehhez a kérdéshez az indítványozón kívül Borchán Gyula szólalt fel.

A közgyűlés hozzájárult a tanács azon javaslatához, hogy a város az állami segélyből az 1909 évi fizetési pótlékok címén Gráner Adolf dr városi orvosnak 1568 K-át, Jámbor Márton dr tiszti ügyésznek 1226 K-át, az állatorvosnak 73 K-át s a rendőrbiztosnak 540 koronát azonnal kiutalhasson.

Wapper Ignác azon kérelmét, hogy a város területén előfordulható hullaszállításokra nézve bizassék meg, levették a napirendről s a legközelebbi közgyűlésen újra fogják tárgyalni. Ezt a kérelmet a képviselőtestület egyszerűen nem értette meg s nem gondolt arra, hogy járvány idején, meg általában az elhalálozások speciális természetéből következően mennyire észszerű, sokszor meg az elhalt család körülményei folytán is szükséges ez a munka.

Német Jánosné egy tanács határozat ellen beadott felelbevezését s Horváth Jánosnak a pótdójának részletfizetési engedélyezése iránt beadott kérvényét a közgyűlés elutasította.

A városonál alkalmazott jegyzők nyugdíjának kérdésében a képviselőtestület úgy határozott, hogy a jegyzők továbbra is a vármegyei nyugdíjalapnak legyenek a tagjai, mert egyrészt nem lehetne ezidőszert megállapítani, hogy a városi nyugdíjalap mit igényeljen a vármegyei jegyzői nyugdíjalapból, annak fejében, amit eddig a vármegye jegyzői alapja a városi jegyzőktől és a várostól kapott, valamint azért a kockázatért, amely a jegyzők nyugdíjigényével szemben a városi nyugdíjalapot terhelne. De a közszolgálat érdekében is kívánatos, hogy a vármegyei és városi jegyzők ugyanazon egy nyugdíjintézetnek legyenek tagjai, hogy így a viszonyos átlépés lehetősége ezáltal is biztosítottassék.

Horváth Béla városgazda nyugdíjaztatásának ügyét — Horváth saját kérelmére — a legközelebbi közgyűlésre halasztották.

Klosovszky Ernő városi mérnöknek a képviselőtestület egy évi szabadságidőt engedélyezett, aki ez év októberében egy évi katonai szolgálatra vonul be.

Miután még a képviselőtestület Nagy Anna, Móróc Gyula és Pál Erzsébet illetőségének megállapítását megtagadta s a régi izz. imaház a városi villamostelep szomszédtelkének és Dr Obersohn Mórné ingatlana megvételének, valamint a Berzsenyi-utcai iskola s a Daák-téri hárszékek építésének, a Daák-téri mérlegház át-helyezésének az Aggápolda-alapítvány ügyének tárgyalását az októberi közgyűlésre halasztotta, a közgyűlés véget ért.

A Kisfalud-pusztai vonatösszeütközés.

A fővárosi lapok egy rövid távirati tudósítás nyomán már közölték annak a kisfalud-pusztai állomáson szeptember 4-én reggel történt. Mi ennek az

esetnek most részletes hű ismertetését adjuk az alábbiakban:

A kérdéses reggel a Zalaegerszegről 5:50 perckor Celldömölkre induló személyvonat a rendes időben ért be a Zalaszentiván-kisfaludpusztai állomásra. Bár a vonat akkor már lassan ment, egyszerre a vonatban ülők hirtelen erős lökést éreztek s egymásnak ütődtek, vagy nekiesetek a kupék oldalainak. Egyik utas a fejéhez kapott, másik a földről támaszkodott fel, harmadiknak a kaja, negyediknek a lába sérült meg. Mindjárt megéreztek az utasok, hogy egy összeütközésnek a részesei. A legtöbben hirtelen kiugrottak a kupékból s ekkor látták, hogy a vonatuk beleütközött egy tehervonat végébe.

Az összeütközés elég erős volt, mert a mozdony, de különösen a személyvonatnak a mozdony után következett négy teheráru kocsija nagyon megrongálódott. Ezek közül két kocsiját egészen összetöredezték, az ütközési elromlottak, a falai össze-vissza töredezték, az oldalai lehullottak s a bennük volt áruanyagok összeromolva, oda hullottak ki a sinek mellé. Egy teherkocsi a sorban ki is ugrott az összeütközés következtében a sinekről s ez is darabokra töredezett. A tehervonatnak, amibe beleütközött a személyvonat, a két utolsó kocsiját hasonló zúzódások érték.

Az összeütközés okának magyarázata a következő:

Az említett személyvonatnak rendesen a második vágányra kellett volna ekkor is berobognia. De a váltó úgy állott ott, amint azt az azelőtt érkezett vonathoz állították be. Emellett az első sínjár is el volt foglaltva, a harmadikon állott a tehervonat, ahol az összeütközés történt s a negyedikken is állott néhány kocsi.

A mozdony vezetője nem vette észre a váltó rossz állását s ezért fékezés nélkül haladt tovább s amikor vonata már átment a hibás beállítású váltón, már akkor késő volt, az összeütközésnek néhány pillanat múlva be kellett következni.

Az összeütközés idejében az állomáson nem volt senki, csak amikor az már megtörtént, akkor szaladt ki néhány vasutas a fűtőházból s más-honnan a helyszínére. Mindjárt látták a helyzetet s erre elkezdtek egymást szidni. Nevezetesen az ottlevők az éppen akkor beérkezett személyvonat alkalmazottjait, ezek meg vissza őket.

Kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy mulasztás történt úgy az állomási előljáró, mint a pályafelügyelő és a váltóőr részéről, akik ellen most szigorú eljárás is folyik.

A vasut kára több 10.000 korona, mert nemcsak a kocsijai és a mozdonya romlott meg, hanem tetemes károkat is kell fizetnie a hasznavehetetlenné vált árukért.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Zalavármegyei közgazdasági viszonyai.

Az 1910 év második negyede a gazdasági munkák végzésére, valamint a növények fejlődésére kedvezően indult. A tavaszi vetési munkák kellő időben voltak elvégezhetők, a növényzet szép fejlődésnek indult, úgy, hogy május hónapban arra lehetett számítani, hogy a gabonaművelők érése s így az aratás is a szokottnál jóval előbb fog jó eredménnyel bekövetkezni és nagy szénatermés lesz. Azonban az időjárás szeszélyessége a legjobb reményeikben megcsalta a gazdákat. A oszpadékban gazdag időjárás a növényápolási munkálatok végzését lényegesen akadályozta; a takarmánytermés sok helyen csak azottan, rosszabb minőségben volt betakarítható, több helyen pedig a víz el is vitte, vagy annyira beiszapolta, hogy hasznavehetetlen lett. A gabonaművelők a viharos esők megdöntötték és fejődésükben hátráltatták. A szőlők gombabetegségeinek oly kedvező tényészfeltételt nyújtott a meleggel váltakozó oszpadékdus időjárás, hogy a leg gondosabb védekezés is alig volt képes azoknak rendkívüli nagy és eddig nem tapasztalt rohamossággal történt szaporodását megakadályozni. Egyébként e tekintetben annak, hogy a szőlők levélzete és termése kevés kivétellel mindenütt a betegség áldozata lett, főként az az oka, hogy a peronospora második

fellépte 10—14 nappal előbb történt a szokottnál és hogy a szőlők a második kapálás után a sok eső következtében felgazosultak s a gaz folytonosan nedvesen tartotta a levélzetet s a fűrtöket; s így tápot adott a pusztító csirák rohamos terjedésének. Az idén a szőlőmoly is több helyen számba vehető pusztítást tett a virágzás alatt, amely a reá kedvezőtlen időjárás miatt különben sem volt kielégítő.

A tavaszi hónapokat a gazdák az időjárással barcolva ugyszólván átküzdötték s elvégezték a növényápolási munkálatokat. A kapásnövények — főleg ahol kellőképp megművelhetők voltak — kedvező fejlődésnek indultak úgy, hogy a répa, tengeri, sőt a burgonya is megfelelő termés-hozamot ígérnek. A burgonyánál a buja nedves időjárás úgy látszik előnyösen hatott a fejlődésre, amennyiben a gombabetegségek — a peronospora kivételével — nem léptek fel oly nagy mértékben, mint várható volt. Amint a szőlőben a lisztharmatnál, éppen úgy a burgonyabetegségnél az a tapasztalati tény nyert beigazolást, hogy a korai fejlődési utját állja a betegség nagyobb mérvű elterjedésének.

Május és június hónapokban a szálas takarmányok letakarításához kezdtek a gazdaságokban. A terméskilátások elég jók voltak, azonban a takarmányművek a minőséget illetőleg az időjárás következtében sokat szenvedtek. Tekintettel azonban az uralkodott buja időjárásra, remény van arra, hogy a később fejlődő s második kaszálású takarmánynövényekkel az elő kaszálás minőségi hiányai pótolhatók lesznek.

Az aratás kevés kivétellel a szokott időben kezdődött meg. A májusban jó termést ígérő gabonák ezen reménységet beváltották annyiban, hogy a szalmára nagy termést adtak, azonban a szemtermés az időközben megejtett próbaesélyések és esélyési eredmények alapján azt igazolja, hogy a termés közepes, sőt egyes terményekben csak gyenge közepes.

A gabonaárak annak következtében, hogy a hivatalos adatok szerint az egész országban óriási termésre volt kilátás, az év második negyedében fokozatosan estek, úgy, hogy az aratás idejére az árak 18 K körül mozogtak.

Míg a gabonaárak az előző évihez képest ily alacsony színvonalra süllyedtek, addig az állatárak fokozatosan emelkedtek. Főleg a sertésárak azok, amelyek az előző évi árakat is tetemesen felülmúlták.

A takarmányárak, dacára annak, hogy az első kaszálású takarmányokban sok kárt okozott, lényegesen csökkentek. A folyton utánnövő takarmányok a szükséglet jó fedezését biztosítván, az árak nem tudtak magasabbná színvonalra emelkedni. Hasonlóképp a takarmányárakhoz a szalmaárak is lényegesen csökkentek.

Az állatállomány takarmányozása az év második negyedében minden nehézség nélkül volt eszközölhető. Kellő mennyiségű zöldtakarmány állandóan rendelkezésre állott s az olyan legelők is, amelyek az első tavaszi hónapok kivételével nem igen szoktak takarmányt szolgáltatni, a oszpadékban bővelkedő időjárásban még a nyári hónapokban is megfelelő mennyiségű takarmányt adtak.

A szőlők a fent előadott szomorú tények folytán a múlt évinél jóval kevesebb termést ígérnek, még ott is, ahol a védekezés ideje szerencsésen volt megválasztva; másutt pedig általában véve kevés, sőt igen sok szőlőben nagyon kevés termést adnak, olyannyira, hogy a munkáltatási költségeket sem fedezik, ami az őszi és jövő évi munkáltatókra s így a termésre is hátrányos lesz. Hogy az idej terméskilátása sem lesz jó, az majd biztosra vehető, mert a szőlők a sok betegség és kedvezőtlen időjárás következtében nagyon hátramaradt a fejlődésben. A bor ára mindezek következtében tetemesen emelkedett és bizonyos, hogy a must is jó lesz ott, ahol eladásra is kerül, értékesíthető, ami azonban a terméshányt nem pótolhatja.

A gyümölcsösök a tavasszal a virágzás kezdetén még joggal táplált reményeket nem váltották be. Általánosságban kevés volt a tavaszi és nyári s kevés lesz az őszi gyümölcs is. A virágzás kedvezőtlen (hűvös, szeles, esős) idejének hatása nemcsak a fajokban, hanem egyes fánál is észlelhető. Csak helyenkint található gyümölcs, azonban az átlag a rendes termésnél jóval kevesebb lesz, ámbar a hernyók a folyó évből nem léptek fel oly mérvben, mint más években s így a gyümölcsfák szebb, jobb lombzatot voltak képesek fejleszteni, azonban a külön-

féle gombabetegségek ezeket is meglepték, úgy, hogy a gyümölcsfák csaknem mindenütt betegek.

Az állategészségügyi viszonyok április és május hónapokban elég kedvezők voltak; azonban június és július hónapokban már rosszabbodtak, amennyiben a hiva alból jelentendő betegségek közül egyesek, nevezetesen a lépfene, a sertés-orbánc és a sertésvész nagyobb elterjedést nyertek és az időszak vége felé a ragadós szájszáj- és körömfájás is fellépett, amely betegségtől pedig a vármegye az utóbbi években mentes volt. Ez a betegség Erdélyből származó és a július 14-iki budapesti állatvásáron sümegi mészárosok által vásárolt vágómarhákkal lett Sümegre behurcolva. Ezek az állatok, mielőtt rajtuk a betegség megállapított volna, a fennálló törvényes tilalom ellenére bűnös könnyelműség folytán a községekben legelőre lettek kihajtvva és a községi szarvasmarhaállománnyal együtt a közös szarvasmarhaállományt is befertőzték, úgy, hogy annak nagy része rövid néhány nap alatt szintén megbetegedett. Minthogy ilyen körülmények közt semmi kilátás sem volt arra, hogy sikerülni fog a legszigorubb óvrendszabályok alkalmazása mellett is a betegség terjedésének a községekben gátat vetni, legelőszűrőnek látszott a betegség minél gyorsabb és enyhe lefolyásának biztosítására az egész községekben szarvasmarhaállományt mesterségesen befertőzni vagyis átoltani. Másfelől pedig a legmesszebbmenő óvintézkedések tételtek annak a megakadályozása céljából, hogy a betegség a községekben másfelé elhurooltassék. Így a fertőzött községek szoros lezárásán kívül a vele szomszédos községekben vészkerület alakítottatott, amelyben a hasított körmű állatok forgalma korlátozás alá vétetett, továbbá ezen állatok darabonként megvizsgáltattak, azért, hogy azon esetben, ha netalán a betegség már a szomszédos községek valamelyikére is áttérjedt volna, ez mielőbb kideríthessék és a szükséges óvintézkedések kellő időben megtehetőek legyenek. Ezen vizsgálatok gyorsítása érdekében az illetékes járási m. kir. állatorvoson kívül még négy m. kir. állatorvos rendeltetett a vészkerületbe, akik egyuttal az elrendelt hatósági intézkedések kellő foganatosítását is ellenőrizték. Ezenkívül egy a fertőzött, valamint az azoktól 30 kilométernyi körzetben fekvő községekben a közel jövőben megtartandó állatvásárokat a hasított körmű állatok felhajtását az alispán betiltotta, mert az állatvásárok, tapasztalás szerint a legveszedelmesebb terjesztői ezen betegségeknek, amely az állatvásári forgalom révén igen távoli vidékekre is elhurooltatik. Azon nagy közgazdasági jelentőség, amellyel ezen betegség bír, valamint azon igen jelentékeny közgazdasági érdekek, amelyek annak lehető gyors és teljes elfojtásához fűződnek, nemcsak indokolták, hanem mellőzhetlenül szükségessé is tették a felsorolt kivételes óvintézkedéseket annál inkább is, mert minden odamutatott, hogy azok nélkül a betegség rohamosan az egész vármegyére, sőt azon túl is elterjed. Ugyanazon érdekből a szükséges tájékoztatás szerzése, valamint a védekezési eljárás és azzal kapcsolatos állategészségügyi szakszolgálat irányítása céljából a szombathelyi m. kir. állategészségügyi felügyelő is többször megjelent a helyszínén, a törvényhatósági főállatorvos pedig ugyanazon célból — az egyéb hivatalos teendőik elvégzésére szükségessé vált megszakításokkal — a vészkerületben tartózkodtak. Azok ellen, akiknek a betegség behurcolásában és az ellenőrzés elmulasztásában részük volt, a legszigorubb vizsgálat és megtorló eljárás tételtek folyamatba. Ezen kiterjedt s eddig még nem alkalmazott óvintézkedések dacára, valamint annak dacára is, hogy az óvintézkedések betartásával és különösen a községekkel kirendelt öröknek az ellenőrzése céljából a oszadéki karhatalom megerősítettett és az alispán a minster utal külön állatorvosok kirendelését is kére, minnek következtében három m. kir. állatorvos rendeltetett a fertőzött községekbe. A legyos bejárás Sümegprága, Zalaárdó, Lesenczei vánd, Lesenczeistomaj és Karmaos községekben is föllépett s amint eddig megállapítottatott, Lesenczeistvánd községbe szintén mészáros által lett behurcolva, azonban eltitkoltatott. Mindezek következtében az óvintézkedések fokozatosan kiterjedtetők voltak.

Egyebekben a hivatalból jelentendő betegségek a következőképpen voltak elterjedve, ugymint: lépfenével márius hó végén 5 község volt fertőzve, az időszak folyamán megállapítottatott 43 községben, megszűnt 37-ben, fertőzve maradt 11 község; ragadós szájszáj- és körömfájás megál-

lapítottatott 1 községben, fertőzve maradt 1 község; ivarszervi hólyagos kiütéssel fertőzve volt 11 község, az időszak folyamán megállapítottatott 25 községben, megszűnt 35 községben, fertőzve maradt 1 község; rühkórral fertőzve volt 3 község, megállapítottatott 7 községben, megszűnt ugyancsak 7 községben, fertőzve maradt 3 község; sertésorbánoc a hó elején fertőzve volt 5 község, megállapítottatott 74 községben, megszűnt 42-ben, fertőzve maradt 37 község; sertésvészellel fertőzve volt 19 község, megállapítottatott 56 községben, megszűnt 19-ben, fertőzve maradt 56 község.

Mindössze tehát fertőzve volt március végén 43 község (a múlt évben 46), új megállapítás történt 206 községben (a múlt évben 265), vésszembetűnéssel nyilvánítottatott 140 község (múlt évben 201), fertőzve maradt július végén 109 község (a múlt évben 110).

Azon betegségek közül, amelyek nem képezik a hatósági intézkedés tárgyát, lovakon az influenza és a mirigykór, szarvasmarhákon a sercegő üszök, vérszerű szeptikaemia, fertőző vérfestékvizelés, fertőző hüvelyhurut, borjak fertőző tüdő- és mellhártyagyuladása és a borjak vérhasa fordultak elő.

Védőoltások 125 gazdaságban, azonkívül 11 községben eszközöltettek lépfene, sercegő üszök, sertésorbánoc és sertésvész ellen.

Az állatvásári forgalom csak néhány vásáron volt élénkebb, leginkább április hónapban, míg későbbi vásárokon többnyire közepes vagy ennél is kisebb felhajtás mellett igen mérsékelt volt az adásvételi forgalom.

A tavaszi állatvizsgálatokkal kapcsolatosan teljesített haszonállat összeírás eredménye a következő: összeháskor találtatott szarvasmarha 185.113 db, (csökkenés a múlt évihez képest 3568 db), ló (szamar és öszvér) 45.460 darab, (csökkenés 799 db), sertés 179.153 db, (emelkedés 93 db), juh és kecske 99405 db, (emelkedés 1235 db).

A földmivélsügyi miniszter ur által Zalaegerszegben létesített 6 hónapos időleges lópatkótási tanfolyam június 26-án fejeztetett be és az elkövetett záróvizsgán annak 23 hallgatója bizonyítványt nyert.

A világ gabonatermése.

A földmivélsügyi miniszter, mint minden esztendőben, most adta ki jelentését a világ gabonaterméséről. A kötetben külön vannak felsorolva a gabonát exportáló és a bevételre szoruló államok és bár a számadatok tömege nem a tényleges eredményt tünteti föl, de a beérés körülményeit óvatossággal történt és a jelentés összeállításánál csak a megbízható látszó adatokat használták föl. Ez adatok alapján a jelentés konstatálja, hogy a buzatermés eredménye a tavalyinál kedvezőbb. Általában minden gabonamű a tavalyinál jobb hozamot adott, de a termés minősége határozottan gyengébb. Végső eredményben az összes gabonamű termésé 33.99 millió métermázsával több, mint 1909-ben volt. Ezt a többletet a buza és a tengeri termése adja, mert a búzából 22.29, a tengeriből 98.74 millió métermázsával volt több a termés, ellenben a rozs termése 11.21, az árpáé 16.43, a zabé 59.40 millió métermázsával kevesebb, mint tavaly volt. A világ összes búzatermése 992.36 (tavaly 969.07), a rozsé 467.19 (478.40), az árpáé 355.25 (371.68), a zabé 628.28 (687.68), a tengerié 1,070.55 (971.71), összesen 3,512.63 (3,477.54) millió métermázsa volt. Az előrelátható gabonaszükséglet az 1910—1911. esztendőben lesz: 970.40, rozs 465.46, árpa 355.37, zab 632.67, tengeri 1,025.42, összesen 3,449.32 millió métermázsa. Minthogy ezek szerint még mindig körülbelül 70 millió métermázsa fölül szükséges, megállapítható, hogy a fogyasztás szükséglet könnyen lesz kielégíthető.

A jelentés számszerű adatai a következők: Magyarország (Hortvát és Szlavonországgal). Magyarország 1909—10. évi időjárása a gabonamű fejlődésére általában kedvezőnek volt mondható és csupán közvetlenül aratás előtt néhány héttel romlott meg annyira, hogy ennek folytán a nagyon jó termés jelentékeny mértékben csökkent. Mennyiségileg mégis búzából jó közép és részben a rozsból is jó közép szerű termés volt, bár a rozs nagyobbára, a mint ez eséplésnél utólag kitűnt, csak közép szerű ered-

ményt adott. Az árpatermés is lényegesen csökkent és a kora tavasztól sok megpróbáltatáson keresztül ment zabvetés is éppen csak hogy gyenge közép szerű eredménnyel fizetett. Közvetlenül aratás előtt országgerete viharos és túlságosan esős volt az időjárás, minek következtében a vetés igen sok helyen megdőlt és a termés nemcsak minőségében, de mennyiségében is jelentékenyen kevesbedett. De romlott a termés még aratás után is, mert a vihar többször szétszórta a keresztekét, minek következtében sok szem kipergett, az így szétszórt kékék azután igen sok helyen beázta és a gabonaszem sok helyen fakó színű lett.

Az összes bevetett terület a hat főterményből az 1910. évi tavasz elején következőképpen volt megállapítható a gazdasági tudósítók idevonatkozó adatainak mérlegelésével: búzaterület 5,138.360 kat. hold, rozs és kétszeres 1,963.823, árpa 2,061.209, zab 6,932.740, tengeri 4,301.141, burgonya 1,052.232 kat. hold. A gazdasági tudósítók által 1910. aug. 9-én bejelentett termés a próbacséplés adatai illetve a termésbecslés szerint volt: buza 50,437.600, rozs és kétszeres 14,120.100, árpa 13,229.800, zab 11,246.300, tengeri 4,301.141, burgonya 48,319.800 mm. Horvát és Szlavonországhoz, a mint ezt a zágrábi kir. országos statisztikusi hivatal jelenti, a buza és rozstermés a múlt évinél jobb, míg az árpa- és zabtermés a múlt évinél kedvezőtlenebb. Az aratás eredménye: buza 3,671.261, rozs és kétszeres 961.297, árpa 594.733, zab 790.378, tengeri 7,000.000 mm.

Papirosbuza, papirosliszt.

Még nagyon élénk emlékeztünkben él az az idő, amikor lábán vette meg a kereskedő a fél ország gabonatermését, kiszurván a rászorult gazda szemét néhány száz koronányi előleggel, úgy hogy az igazán nem látott tovább az orránál, elvesztegette a drága termést, a kereskedő pedig, akinek ez által módjában állott a legkiterjedtebb arbitrázs, kétszeres-háromszoros nyereséget söpört be.

Ausztria és néhány más állam már előbb okult mint mi és kizárta tőzsdéiről a határidős üzletet. A mi sorsunk azonban annál szomorúbb lett, mert azok, akik Ausztriában és a külföldön elvesztették maguk alatt a talajt, ügynökösként, szenzálostól együtt nálunk telepedtek meg, ahol még szabad volt és ma is szabad a vásár. Éppen az a körülmény az, melyet a határidős üzlet lovagjai a leghatározottabb fegyverül használnak fel intező köreinkkel, kormányainkkal szemben, port hintvén szemükbe azáltal, hogy plauzibilissé teszik, miszerint óriási finandális megizmosodás rejlik abban, hogy ezek a nagy tőkepénzesek nálunk telepedtek meg. Mi azonban ósztintán megvalljuk, hogy sokkal jobban szeretjük a Venderbilt-Glédisz-féle betelepülőket, mint ezeket a pénzeszsákokat, akik igaz, hogy tekintélyes tőkét hoztak magukkal, de az csak arra szolgál, hogy a földművelő Magyarország veritékén szaporodjék s ha elkövetkezik maholnap a várya-vért idő, a határidős üzlet eltörlése: meggyarapodva vándoroljon ismét más országba, más vidékre, ahol még a papirosbuza termelésére is akad talaj.

Igaz, hogy a szövetkezeti raktárak és egyéb nem várt nehéz fordulat, az utóbbi években némileg határt szabott a papirosbuzaszédelgésnek és ma már a buzakereskedők legnagyobb része két kézre fogja a panaszt és azt mondja, hogy megélni nem lehet, mert a gazdák minden vidéken (a kereskedők szerint indokolatlanul) visszatartják a búzát és egy-egy uszály rakomány búzát három-négy állomáson kell összehozni, minden métermázsáért magas vidéki napiárakat fizetni, úgy hogy alig marad mellette nyereség, az arbitrázsról pedig szó sem lehet! Persze, akik hozzá voltak szokva a szeszszálcós nyereségekhez, azok részére a rendes polgári haszonnak megfelelő százalék kevés.

Hogy mekkora pusztítást okozott a papirosbuza még a közelmúltban, arról egyedül számottevő iparunk, a malmipar is tanuskodhatik, amelyre csak pár év előtt, igen nehéz idők jártak és néhány, a szerencsétlen papirosspekuláció révén a tönk szélére jutott. A malmiparnál is fordult azonban a kecske és kapzsi osztrák, esch és stájer pékek és lisztkereskedők annyi drága lisztre csináltak kötést a tavaszor magyar malmokkal, hogy az üzletkörüket messze meg-

haladta és mikor a buza és a liszt ára leszállott, annyi és oly magas különbözetet kell fizetniök, hogy az ebből eredő veszteség már most meghaladja az ötven millió koronát, de mire ezeknek a kötéseknél sorozata lejár, még jóval többre fog rugni és nem egy szomszéd pék és lisztkereskedő jut koldusbotra. A magyar pékek és lisztkereskedők nem ugrottak be, ők csak annyit vásároltak, amennyire szükségük volt, mert őket már éppen úgy, mint a magyar gazdákat, óvatosságra tanította a papirosbuza és papirosliszt.

Igaz, hogy a malmokban ez csak rekompenzáció azokért a veszteségeikért, amely őket érte pár év előtt, hasonló, de ő rájuk balul kiütközött körülmények között. Azonban ennek korántsem örülhetünk, ujjonghatunk és azt hiszem, hogy a malmok vezetősége és részvényesei is sokkal nyugodtabban aludnának, ha nem kellene nekik is, a börze papirosbuza szédelgése következtében, hasonló papirosliszt vabankot játszaniok, hanem nyugodtan, megfelelő polgári haszon mellett bonyolíthatnák üzleteiket.

A magyar gazdák a korcsmák ellen.

A magyar nép lelkületében és anyagi viszonyaiban kevés oly dolog vitt végbe annyi rombolást, mint a korcsma. Lehet, hogy ennek az oka nem más, mint hogy a korcsmák tulnyomó része kezdetől fogva megbízhatatlan kezekben volt. De ha ettől a szomorú tünnettől eltekintünk is, a korcsma mindenképpen veszélyes, főleg az alsóbb néprétegekre, mert hiszen nálunk a korcsma az alkoholizmusnak, főleg a pálinka ivásnak legtermékenyebb melegágya. A pálinka ivás ellen pedig ma már minden kultur országban felvették a harcot, mert a pálinka megrontja a szervezetet, az egyént, a társadalmat és az egész nemzetet. Az emberiséget degeneráltá teszi s a szervezetben valóságos forrása az alkohol élvezet a betegségeknek.

A pálinka ellen tehát harcolni kell. Vannak, akik e küzdelmet úgy gondolják eredményesnek, ha lelkülrre beszélnek az embereknek. A modern antialkoholista próféták nem is tudnak egyebet, mint prédikálni: Ne igyatok, mert az ivás árt! Igazuk is van, csak hogy ez a prédikáció, amikor ezt egy tüzes antialkoholista apostol elmondotta, bizonyos hatást gyakorolt is a lelkekre, de ezt a hatást egy-kettőre lerombolja az erlyhe szellőtől lóbált korcsma céger. És a korcsma cégtáblák rikító felhívása: „Itt lehet a legjobb kis üstön főzött, hamisítatlan barack, cseresnye, meggy és szilvapálinkát kapni” stb.

A pálinka ivás korlátozásának sokkal alkalmasabb módja tehát az, ha korlátozzuk az ivási alkalmakat. Csukjuk be a korcsmákat és pálinkakereskedéseket és az emberek mindjárt kevesebbet fognak inni. Csak hogy ám ez ellen a kívánság ellen nagyon is mereven ellene szegül a mindentudó állam, amelynek óriási jövedelme van abból, hogy az emberek iszaak, főleg, hogy pálinkát isznak. Jámor kívánság a korcsmák bezáratása. Ne is számítsunk ilyesmire, legalább addig ne, míg az államháztartás valahonnan nem bírja pótolni a szeszadóból származó jövedelmet.

Egy dolgot azonban joggal elvárhatunk mégis az államtól, ez pedig az, hogy legalább olyan időben tiltsa el a korcsmák és pálinkakereskedők nyilvántartását, amikor az emberek a munkanélküliség szinte ösztönösen kergeti szórakozások keresésére, szórakozó helyek látogatására.

Nagyon sok társadalmi testület, nagyon sok törvényhatóság követelte már a korcsmák és pálinkakereskedők vasárnapi és ünnepnap munkaszünetét. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is sorompóba lépett és annak szociális szakosztálya dr. Szilárd Ferenc előterjesztései alapján szintén formulázta, hogyan lehetne megvédekezni a falusi népet a pálinkaivás és korcsmazás veszélyei ellen. A korcsma tudniillik nemcsak azért veszélyes, mert ott inni lehet, hanem azért is, mert a korcsmában elfogyasztott szesz gőze zavarólag hat a szellemi működésre s az alacsony sorsú embereknek poharzás közben lehet beadni legkönyyeiben mindenféle hozza, nemzet és vallásellenes tant és minden a társadalom felforgatását hirdető eszmét.

Az OMGE. nem helyezkedett az antialkoholisták merev álláspontjához. Tudja jól, hogy gazdasági szempontból mit jelent az országra a

ára leszállott, kell fizetniük, r most meg-e mire ezek-jóval többre-ék és liszt-nyar pékek és k csak annyit-olt, mert őket-ákát, óvatos-apiroslisztlá-ak rekompen-ely őket érte-balni kiűtött-k korántsem-iszem, hogy-sei is sokkal-kellene nekik-következté-játszaniok, gári haszon

ák ellen.

nyagi viszo-annyi rom-ny ennek az-ék tulnyomó-an kezekben-eltékintünk-es, főleg az-nálunk a-g a pálinka-Altur ország-za megfontja-almat és az-degeneráltta-rrása az al-

ll. Vannak, dményesnek, t. A modern-ak egyebet, az ivás ért-l-keció, ami-ostói elmon-a lelkekre, ja az eryhe-a korema-et a legjobb-t, cseresnye,

okkal alkut-ak az ivási-és pálinka-kevesebbet-a kívánság-gül a min-edeleme van-főleg, hogy-a koresmák-re, legalább-velshonban-almazó jöve-

atunk mégis-álabb olyan-inkamérések-a munka-egyeti szóra-tek látoga-

nagyon sok-oresmák és-api munka-sági Egye-terjesztési-phetne meg-akaivás és-ama tudni-ott inai-nában elfo-a szellemi-mbereknek-sönyei-ben-tenes ant-át hirdető

antialko-jól, hogy-országra a

bortermelés és tudja azt is, hogy az orvosok és természetudósok máig sem döntöttek el véglegesen azt, vajjon a bor és sör mértéktelen fogyasztása árt-e valóban a szervezetnek. Az OMGE. éppen ezért csak azt kívánja, hogy a koresmákat megbízható kezekre bízzák. Kívánja ugyan, hogy a koresmák és pálinkamérések számát fokozatosan apasszák, de ezzel szemben jelentősebb az az óhajtása, amely a koresmák munkaszüneti napon való bezárására és a koremai hitel teljes eltiltására vonatkozik.

A gazdák azonban a pálinkaivás esőkkentését az által is kívánják, hogy jövőben el akarják tiltani, miszerint eselédeknek és munkásoknak a munkaadó fizetés, napszámber vagy jutalom gyanánt pálinkát adjon. Cél szerű intézkedés volna az OMGE. szerint az is, ha a bérfizetés napját a jövőben a hét közepére tennék. Megfelelően kell természetesen módosítani a büntető-törvényeket is, hogy ily módon az ittasságból származó bűnök és vétségek, ha nem is egyforma, de legalább hasonló beszámítás alá esenek, mintha azt józan körében követi el valaki.

Ezek a kívánságok, amint látjuk, olyanok, amelyeknek visszhangra kell találni minden jobb érzésű ember lelkében. Az a nagy erkölcsi súly, amellyel a gazdák legfőbb társadalmi szervezete, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendelkezik, reményt nyújt arra, hogy a palinka pusztítását ismerők egyakarattal sorakoznak a gazdák zászlaja köré.

Hivatalos rovat.

I.

A kolera veszélye fenyegetvén hazánkat, annak megakadályozása első sorban a betegség rögtöni felismerésétől függvén, ez okból minden kolera gyanus megbetegedésnek (legyen az osak hasmenés és hányás), haladéktalanul hozzám leendő bejelentését az 1876. XIV. 2. §-a alapján kötelezőnek elrendelem s annak elmulasztását a hivatkozott törvény 7. §-a értelmében mint kihágást 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal s nem fizetés esetén 60 napra terjedő elzárással fogom büntetni.

A bejelentési kötelezettség kiterjed az orvosokra, szülésznőkre, családőkre, illetve kinek házában vagy lakásában a gyanus megbetegedés vagy halálozás történt, továbbá vendégfogadókra, közlekedési és egyéb vállalatokra.

2. Tekintettel arra, hogy misem mozdíthatja elő inkább a kolera csirák terjesztését, mint a lakások körül az udvarban, kertben lerakott ürülék, a melyet a házi állatok (kutya, macska, szárnyasok) de lábával az ember maga is szét-hurocolhat és a lakásba beviheti, ez okból különösen a külvárosrészek és hegyi lakókat kötelezem arra, hogy fedett árnyékszék gödröt készítenek haladéktalanul, általában pedig a lakos-ságot, hogy az árnyékszékeket mesztejtel napon-ként megöntözzék, a családőket pedig, hogy házuk népét arra szólítsák, miszerint ürülékeiket csak az árnyékszék gödrébe ürítsék.

Rendeletem ezen második pontjának elmulasztása is a feut hivatkozott törvénykihágást képez.

Miről a város területén lakó orvosok, szülésznők, szállodások külön-külön kézbesítendő, — a lakosság pedig közhírré tétel útján értesítetnek.

II.

Zalaegerszeg rendezett tanácsu város tanácsa közhírré teszi, hogy azon szőlősgazdák, kik kíméréssel és kismértékben való elárúsítással nem foglalkoznak, a boritaladó kedvezményes fizetése céljából az 1892. évi XV. tc. 3. §-án alapuló igényüket f. évi szeptember hó 12-től bezárólag szeptember 30-ig Megyessy László kataszteri nyilvántartónál bejelenthetik.

Zalaegerszeg, 1910 szeptember 5-én.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Szabadságról. Odor Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató a napokban érkezett hazá négyheti szabadságról. A pénzügyigazgató Olaszországban töltötte a szabadságidejét s a sok megkapó olaszföldi impressió s száz meg száz kisebb-nagyobb uti emlékek mellett egy kellemetlen em-

léket is hozott magával. Nevezetesen valahol az olasz-osztrák határon, Udine vagy Cormons állomásokon ellopták egy értékes utibőröndjét, amibe a sokféle apró ingóságok kívül több olaszországi műemléktárgy is volt. Valószínűleg soha sem fog megkerülni. — Ugyanok a napokban érkezett vissza Thassy Gábor dr vármegyei főorvos is, aki szintén Olaszföldön töltötte szabadságát.

Uj iskolalátogató. A közművelődésügyi miniszter Kászonyi Mihály zalaegerszegi áll. polgári leányiskolai igazgatót az 1910—11 és 1911—12 iskolai évek tartamára a Zala- és Vasmegegyék területén lévő összes állami, községi és r. kat. polgári fiu- és leányiskolákhoz rendes állami iskolalátogatóvá kinevezte.

Bérmálás. Báró Hornig Károly megyés püspök megbízásából Kránitz Kálmán fölszentelt püspök bérmálás körútra indult Zalamegyébe. A püspök a bérmálás szentségét a következő program szerint szolgáltatja ki: folyó évi szeptember hó 11-én Kiskomáromban, a kiskomáromi plébánia híveinek; 12-én Galambokon, a galamkoki és nagyrécei plébániák; 13-án Zalamerenyén, a zalamerenyei és nagybakónaki; 14-én Nagyrádán, a nagyrádai, orosztonyi és zalaszabari; 15-én Zalaapátiban, a zalaapáti és dióskáli plébániák s a zalaesényi plébániához tartozó Bókaháza és Zalahosszafalu fiókközségek; 16-án Kehidán, a kehidai és zalaesényi; 17-én Sármelléken, a sármelléki és zalavári; 18-án Alsópáhokon, az alsópáhoki és szentgyörgyvári; 19-én Karmacsón, a karmacsi, nemeskúki, rezi és 20-án zalaszántói és zsidó plébániák híveinek.

Áthelyezés. Szabó Jenő keszthelyi kir. járásbírósi irnokot a m. kir. igazságügyminiszter a sikkli m. kir. járásbíróshoz helyezte át.

Dr. Dezsényi Árpád. Csütörtökön reggel kitűzték a vármegye házára a fekete zászlót. Ismét elhalt egy tagja a törvényhatósági bizottságnak. Általános részvétet és szomorú meglepetést keltett az a hír, hogy dr. Dezsényi Árpád, a gróf Festetics Tassiló-féle urodalmak jószágigazgatója távozott az élők sorából. A fiatal, 48 éves élet-erős férfiut orozva ölte meg a szívvelhűdés. Értékes, tetterős, tisztelt férfi volt s halála nagy veszteséget jelent nemcsak Keszthely városra, amelynek felvirágoztatásáért sokat tett és fáradozott, hanem az egész vármegyére nézve, amelynek közéletében tevékenyen részt vett. — Dr. Dezsényi Árpád a bíróságnál kezdte meg pályáját. Keszthelyre került albirónak s ezen állásából hívta meg gróf Festetics Tassiló urodalmának igazgatójává. Ugyszólván ifjan került a hatalmas birtokok adminisztrációjának élére. A főur teljes bizalmát bírta s ezt napról-napra erősítette. A jeles jószágigazgatónak kiváló adminisztratív képessége, amellyel a terjedelmes birtokok viszonyait kezelte. Legutóbb a vasvári és ollári urodalmak parcellázását vitte keresztül s ezzel a grófi hitbizomány milliókra menő értékkel szaporodott. — Keszthely város fejlesztése érdekében folyó munkának középpontjában állott. A társadalmi és kulturális mozgalmaknak lelkes vezetője s áldozatkész istápotója volt. Előkelő megjelenése, modora, lekötő szívélyessége mindenkit megnyert s barátainak és tisztelőinek sorába állított. — Gyászóva állunk koporsója mellett s megrendülve kérdezzük az örök Gondviseléstől: miért pusztulnak el azok, akikre az életben még sok üdvös munka várt? — A temetés pénteken ment végbe óriási részvét mellett. — A megboldogultat neje, született Markó Mariska urasszony és egyetlen gyermeke gyászolják.

A vármegye közgyűlése. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának holnap tartandó rendes közgyűlésén a rendes tárgysorozatba felvett 177 ügy s ezeken kívül a póttárgysorba került számos ügy kerül tárgyalásra. A közgyűlés a tömeges ügyek daocára sem igérkezik nagyon látogatottnak, mert a tárgysorozat legnagyobb részét a vármegye és a községek folyó ügyei foglalják le, amelyek tapasztalás szerint nem szoktak szélesebb körben érdeklődést kelteni. A vármegye vezető férfiai azonban előreláthatólag teljes számban együtt lesznek, mert őket a főispáni szék betöltése érdeklí s erről még ezidőszert sem tudunk semmi bizonyosat.

Az új iskolai év. A zalaegerszegi alsó- és középsiskolákban többnyire már mindenütt befejezték a beiratásokat. Ebben az esztendőben is jelentékeny emelkedést lehet tapasztalni a növen-

dékek sorában és ez megnyugtató jelenség a magyar közművelődésügyi fejlődésére.

Az állami főgimnáziumba az idén beírtak 277 növendéket, a múlt évi 266 főnyi növendékekkel szemben, itt tehát 11 az emelkedés. Ebből az I. osztályra 70 tanuló jut, ami a múlt évi létszámhoz képest itt is emelkedést mutat. A diákok egyéni művelődését szolgáló rendkívüli tanfolyamokra még folyik s a beiratás így ezekről tiszta képetmost még nem lehet alkotni.

Az állami polgári leányiskola és a vele kapcsolatos női kézimunka tanfolyamra az idén kellemes meglepetésül jóval többen iratkoztak be, mint a múlt évben. A két I. osztályba 25—25 el szemben 34—34; a II. osztályba 42-vel szemben 50; a III.-ba 42-vel szemben 49 és IV.-be 30-al szemben 42 növendéket írtak be. A női kézimunkatanfolyamnak az idén 18 növendéke van, míg a francia nyelvű tanfolyamot, amelyet Bajó Sándorné urnő vezet, 15, a német társalgási tanfolyamot pedig, amely Grósz Vilma urnő vezetése alatt áll, 20 növendék látogatja. Mind a két rendkívüli tanfolyamra még ezután is várható a jelentkezések. Ez az intézetünk, a város egyetlen nőiskolája, Kászonyi Mihály igazgató vezetése mellett, elsőrendű kultúrtenyezője Zalaegerszeg társadalmának s például a francia tanfolyam mellett az idén létesített német társalgási tanfolyam felállításával nemcsak igazi hivatásnak adja bizonyosságát, de a tantestület emelkedett gondolkozásáról is tanuszkodik.

Az állami elemi iskolába és a vele kapcsolatos tanfolyamokba az idén eddig 596 fiu és 475 leány iratkozott be, a múlt évi 817 fiu és 517 leány növendékekkel szemben. Minthogy azonban a beiratások itt még folynak, sőt évközben is vesznek fel jelentkezőket, az idei létszám hihetően nem fog elmaradni a múlt évi mögött.

A felső kereskedelmi iskolában az idén beírtak az alsó osztályba 53, a középsőbe 46 és a felsőbe 38 növendéket, míg a vele kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamba 38 hallgatót s ez a szám is emelkedni fog még, mert 16-áig folytatják a beiratkozást. Az intézet a javító- és póterettségi vizsgáit már befejezte, amelyre Könyv-Jónás Ödön udvari tanácsos, mélygyetemi rektor és országgyűlési képviselő és Szendrői Mór, a győri felső kereskedelmi iskola igazgatója voltak itt miniszteri biztosi minőségben. Az érettségi vizsgára 4 tanuló jelentkezett, akik mind eredményesen vizsgáztak.

Adomány. Az »Első Magyar Általános Biztosító Társaság« a zalaegerszegi önkéntes tűzoltó-egyesületnek, szerelvényei beszerzésére, 50 koronát adományozott. Ezért a kegyes adományért hálás köszönetét nyilváníttja az egyesület elnöksége.

Színészet Zalaegerszegen! A Dunántúli színház új igazgatója: Molnár Gyula jól szervezett, népszerű társulattal a napokban Zalaegerszegre érkezik s szeptember 15-én, csütörtökön megkezdí egy hónapra terjedő előadásainak sorozatát. A társulatnak mindenütt legjobb híre van, ahol eddig csak játszott. Éppen a napokban fejezték be három és fél hónapos meeting-jüket Kispesten, ahol a Budapestről nyáron át odaköltöző nagyszámu fővárosi közönség előtt napról-napra telt házak előtt játszottak. A társulat igazgatójának megbízásából már ideérkezett Iványf Jenő titkár, aki megkezdte a bérletek gyűjtését. Iványf maga is régi ismerőse a város közönségének, aki sok kellemes órát szerzett nekünk, amikor, mint a Szilágyi Dezső társulatának szalon-komikusa, estéről-estére jobbnál-jobb alakításokat nyújtott a játékaival. A társulat névsora ez: Molnárné- Jászay Mariska operett, szubrett primadonna, aki a zalaegerszegi közönségnek régi kedves színpadi ismerőse. Dóvay Boriska szubrett, népszínmű énekesnő, Somogyi Dusika táncos szubrett, Czakó Ibolya koloratur énekesnő, Ihász Gizella szende, hősnő, Boross Gizella naiva, társalgási színésznő, Fehér Erzsébet komika és anyaszínésznő, Jászay Margit, Jászay Juliska, F. RUBY Ilona, Pálffyné Rózi és Vágó Erzsébet segédszínésznők; — Molnár Gyula jellemszínész, Fehér Ödön László hőszínpadi, Vámos Jenő opera, operett- és népszínmű baritonista, Dobó Antal tenorista, Bartos Ernő énekes bonvivant, Jenőfy Jenő buffó és tánckomikus, Felek Gábor operett-buffókomikus, Fekete Pál apaszínész, Pálffy Boldizsár, László Ferenc, Alföldy Jenő, Fekete Adolf és Vermes Imre segédszínészek. A társulat karmestere Schultzf József. Ezenkívül külön műszaki személyzet. Bérelni lehet szelvényeket is. A bérlet-

árak: I. rendű támlásszék az első három sorban 12 előadásra 24 korona; a többi sorban 20 K. a szelvények minden előadásra érvényesek. A többi helyárák naponként a színlapokon olvashatók. A társulat érdemes művelődési törekvéseire való tekintettel felhívjuk a város és a környéke társadalmát, hogy a társulat előadásait tömegesen támogassa. Az olosó bérletjegyzéssel a családok mindig előnyösen jönnek ki. Amint értesülünk, már is több bérletjegyzés történt s helyeiket sietnek biztosítani mindazok, akik igazi meggyőződéses barátai és támogatói a színművészetnek.

Bezárt iskola. Balatonfüreden a zsidó elemi iskola egy piszkos, szűk szurdékban szorongott. Huszonöt tanuló és a tanító élvezték a romlott levegőt. Mult héten a főszolgabíró, Dr Thassy Gábor főorvossal együtt, az iskolát megvizsgálta s annak bezárását rendelte el.

A városi jéggyár üzeme. A városi jéggyár eszméjének megpendítésével, a gyár megépítésével s üzembe helyezésével dr Korbai Károly polgármester olyan szolgáltatást tett a város közönségének, melyet kellőképpen méltányolni alig lehet, de amellyel dr Korbai Károly polgármester nevét megörököltette és a város közönségét hála kötelezte. Azóta, hogy a jéggyár üzemét megkezdte, elismerésre méltó fejlődést mutat. A jég napi szükségletté vált minden háztartásban és bizony nehezebbé esnek sokaknak, ha a jéget nélkülözni kénytelenek volnának. Hogy a napi szükséglet könnyebben beszerezhető legyen, a jégnek házhoz való szállítást honosították meg, így minden család a legesekelebb nehézség nélkül tehet szert jégre. Most jégsekrény mintákat szereztek be a telepre, hogy azokat bárki megrendelhesse. A megrendelést a jéggyár kezelőse fogadja el és az szállítja a megrendelőnek, akiknek esetleg kedvezményt is nyújt a jégsekrény árának lefizetésére. Jégsekrény minták négy különböző nagyságban vannak a városi jéggyárnál 30—55 korona vételárban. Naponként megtekinthetők és a megrendelések ott meg is tehetők. A jéggyár augusztus hóban 675 métermázas jéget termelt, ebből Zalaegerszeg város közönsége elfogyasztott 421 mm. 16 kilót. Elszállítottak innen és pedig Keszthelyre 2100, Jánosházára 5910, Vasvárra 450, Zalaszentgrótra 4360, Alsólendvára 1220, Hévízre 1120, Zalavárra 890, Zalaszentivánra 980, Novára 470, Bacsuszentlászlóra 800, Pókafára 970, Sümegre 240, Zalaapátiba 396, Császboszokra 94 kilót. Ebből látható, hogy a jéggyár eszméje életrevaló s hovatovább úgy kifejlődik, hogy a város kénytelen lesz kibővíteséről, megnagyobbtításáról gondoskodni, főként, ha a tervezett és már munkába is vett hűtőkamrát teljesen elkészítik és a közönség rendelkezésére bocsátják.

A zalaegerszegi Daloskör nyári mulatságán utólag felülfizettek: Kaszás Lajos Budapest 5 K, Rabati Ferenc 2 K.

A hus. A mult hetekben a hus ára jelentősen emelkedett. Nem volt nehéz megjósolni, hogy a hus ára egy jó takarmánytermés után emelkedni fog, mert a megfogyatkozott marhaállomány kiegészítésére törekvő gazdák nem viszik oly tömegesen piacra az állatokat, mint takarmányszűk esztendőkből. Az áremelkedésnek tehát a kínálat esőkkenésében meg van a természetes magyarázata. De ez a magyarázat nem igen alkalmas arra, hogy a városokban feltűrt panaszt elcsitítsa s azt a nyomorúságot, amely az általános drágaság nyomán fakad, enyhítse. Ma már a hus ide s tova fényűzési cikké válik. Nemcsak a munkás, hanem a jobb módú ember, a jobb jövődelmü lateiner is grammonként méretű a húst a családjának. A mészárosok pedig alig tudják kimérni a marhából azt a rengeteg árt, amibe egy büszke göboly kerül. Egy jóra való ökör ezer koronán alul nem adja a drága életét. Hogy ezen az állapotban vala-

hogy segíteni kell, azt tudja és hangoztatja minden illetékes tényező. De hogy miként lehetne segíteni, ezen ezideig hiába törték a fejüket a legjelesebb nemzetgazdák. Azt látjuk, hogy Magyarországon van minden, amire a gyomornak szüksége van; de azt is látjuk, hogy a legjobb falatokat Bécsben eszik meg. Ha Bécs éhezik, hamarosan leszállítják a marha szállítási díjtételeit és olosóbb lesz a hus. Vagy segítenek magukon másképp, de mindig a mi rovásunkra, akik Bécs szállítói vagyunk. Mi azonban nem tudunk magunkon segíteni. A pénteki zalaegerszegi vásáron olyan felséges hizott állatokat hajtottak fel, hogy az ember őszinte bámulattal emelt kalapot a négy lábán járó rostélyos előtt. A mi közbüvőhidunkra azonban csak a nyugalmamba vonult tenyészanyag kerül, vagy egy két ártatlan tejfogu. A zalamenti illatos szénán hizott becüsletes barom utlevelet vált Bécs felé. Mert hogy nem tudjuk megfizetni. Hát csak éhezünk tovább!

A szőlők állása. Minél jobban közeledik a szüret, annál kevesebb lesz a szüretelni való. Az esős időjárás alatt legtöbb helyen rothadásnak indult a szőlő s immár kétségtelen, hogy nem csak a mennyiség, hanem a minőség sem lesz kielégítő. A osemegeszőlőt Zalaegerszegen 50—80 fillérré fizették kilogrammját. A borkészletek ára mindenütt jelentősen emelkedett. A jégeső is jelentősen károkat okozott a balatonmenti szőlőkben, különösen Badaconsyban, Gulácsoson és Kisórsón. Néhol óriási vihar dühöngött. Tojás nagyságu jég esett s a még künn levő termést teljesen elpusztította. A fák levézetét, a kukoricát leverte, a szőlőket tönkretette. Ami kevés termést a peronospora meghagyott, azt a jég most teljesen megsemmisítette. Raposka határában a kukoricát a földre taposata; a szigligeti, budaconsyládbi, kisórsi, gulácsi és káptalanóti hegyeken kiszámíthatatlan kárt okozott, mindent megsemmisítve, ami utjába esett. Szomorubb képet képzelni sem lehet, mint azok a határok, amelyeken a vihar végig vonult. Nem maradt ott épségben semmi; minden növényzet megsemmisült, a lóherét és lucernát beiszapolta, a künn maradt szénatermést elmosta, szóval az idej rosz termésre még ez az isten csapás kellett, hogy az emberek a kétségbeesés szélére jussanak.

Repülőgép a város felett. Néhány nappal ezelőtt, a késő alkonyati órákban a város végén, a Bak felé vezető országút fölött hatalmas két fekete szárnyu repülőgép tünt fel. Az erős szél-fúvásban a gyönyörű madárgép eleinte máltóságosan szállott. Néha egy-egy pillanatra, miatha megállott volna, egy helyen imbolygott, de ez csak az erős szél játéka volt vele, amelynek szinte parancsoló erővel állott ellen az emberi művelődésnek ez a legújabb osodagépe. Az erős szél-fúvás következtében a sötét felhők gyorsan gomolyodtak össze s ez egyszerre csak elődte előlünk a nagy gépmadár karesu alakját. Föl-emelkedett még magasabbra, a felhők fölé, ahol nem érezte a vihar verését, míg néhány perc múlva, a repülő gép alatt erős verésű eső kezdett reánk hullani, apró, törpe földi emberekre. A felhők nemsokára széjjeloszlottak s még akkor is látni lehetett a nagy iramban tovább repülő gép folyton homályba vesző alakját. Az ősi Göcsej régi pogány földjét is megcsókolta tekintetével a gyorsan haladó időknek ez a gyönyörű modern közlekedési eszköz, de a hosszú áomkórunkból ez sem tud felrázni minket.

Kolerahír Balatonfüreden. Amióta a kolera rémítgeti az országot, a hatóságok a legéberebb figyelemmel kísérik a gyanus megbetegedéseket s egyszerre mind a legmesszebbmenő óvintézkedéseket rendelik el. Árvay Lajos alispán is kellő utbaigazításokkal látta el a járási és községi tisztviselőket, akik minden gyanus megbetegedést rögtön kötelesek bejelenteni. Csütörtökön Balatonfüredről jött tudósítás, hogy ott egy vas-

uti munkás gyanus körülmények között megbetegedett. A vasutnál állandóan 40—50 munkás dolgozik, akiknek nagy része Hevesmegyéből való. Ezek a mult héten otthon jártak látogatásban s mikor visszatértek, Dér András karásondi 41 éves ember erős hányógörösökben megbetegedett. Langer István főszolgabíró a beteget azonnal a járványkórházba szállította, a többi munkásokat pedig egy barakkban elkülönítette; az alispán pedig, mihelyt az értesítést megkapta, a helyszínére küldte Dr Thassy Gábor főorvost. Mire a főorvos Balatonfüredre ért, a beteg már jobban érezte magát s a vizsgálat kiderítette, hogy Dér András gyomorgöröseinek semmi köze sem volt az ázsiai kolerahoz. A beteg munkás társaival együtt Hevesben volt látogatásban s otthon jóllakott dinnyével, nyers paradicsommal, galicós szőlővel, Balatonfüreden pedig, ahol tudvalevőleg az ivóvíz nem a legjobb égő gyomrát bő vizívással gyógyítottatta. Balatonfüreden általános megnyugvást keltett, amikor a főorvos megállapította, hogy Dér András nem kolera; az elkülönített munkások pedig örömmel fogadták a felszabadulást. A főorvos különös elismerésének adott kifejezést a gondos fertőtlenítésért, a szigorú óvintézkedésekért s azért az általános tisztaságért, amely az egész községben szembetűnik. A trágyadombok, gödrök mindenütt mézsvízzel fertőtlenítvők, a munkások barakkjai tiszták, a gyanus beteg elkülönítése s a járvány elleni védekezés mintaszerű. Az intézkedések és azok végrehajtása nemcsak Langer István főszolgabíró erélyét, hanem a nép érettségét és értelmességét is dicséri.

Tűzek a megyében. A napokban Pakodon a reggeli órákban hirtelen kigyulladt Husz János gazda háza. A tűz az erős szélben gyorsan elharapódzott, nemsokára lángokban állott az egész épület, tüzet fogott az udvaron összehordott nagy mennyiségű takarmány is és sok gazdasági eszköz. A megrémült szomszédok nagy erőfeszítéssel sikerült a maguk hajlékait megmenteni, de Huszék háza az összes berendezéssel s az udvaron volt értékekkel együtt mindenestől elégett. A kár körülbelül 7000 K. A tüzet Husz Jánosné vigyázatlansága idézte elő. — Ugyancsak tűz pusztított a napokban Márokföldön is, ahol Szabó Gyula gazdának kazla gyulladt ki s a benne volt takarmányon kívül nagymennyiségű buza, rozs és zab égett el. A gazda kára 1600 korona. Mind a két tűzkárból csak kevés fog megtérülni, mert az elégett értékek csak részben voltak biztosítva.

A kolera ellen való védekezés. A kolera veszéllyel szemben dr Korbai Károly polgármester 7398/910. sz. a. kiadott s a hirdető táblákon közzétett határozatával erélyesen intézkedik s szigorúan felhívja a város közönségét, hogy minden gyanus megbetegedési esetet haladéktalanul jelentsen be. A bejelentésre kötelesek az orvosok, szülésznők, családők s azok, akiknek házában vagy lakásában a gyanus megbetegedés történt. Kötelesek a bejelentésre a vendéglősök, közlekedési s egyéb vállalkozók, akiknél gyanus megbetegedés, vagy halálozás esete előfordul. A polgármester figyelmezteti a közönséget a lakások és udvarok s környékének tisztántartására; a kloettek és pócegödröknek rendbentartására és ott, ahol ilyenek nincsenek, azonnal leendő építésére; a kloetteknek naponként mézsvízzel leendő fertőtlenítésére, szóval a tisztaság pontos megtartására. A határozat szerint a rendelkezés ellen vétők az 1876. XIV. tc. 7. §-a értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal, esetleg 60 napra terjedhető elzárással büntetendők.

Kezdők zongoratanítására mérsékelt díjazás mellett vállalkozik egy urnó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Fakult ruhákat

és **butorkelméket**
bármely színre **fest** és
legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

Felülfizetések. A zalaszentgróti kath. legényegyesület által tekeversennyel, konfetti és szerepentin csatával egybekötött nyári mulatságán, mely dacára a kedvezőtlen időnek, ugy anyagiilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült, felülfizetések: Berényi Jenő 5 K, ft. Kreutzer Ferenc, N. N. 4-40 K, dr Erdős József 2-40 K, Hamburger Alajosné 2 K, Reischl N. 1-80 K, ft. Rónai Kálmán, Biró Károly, Mosonyi Róbert, Pál Géza, Mosonyi Dezső, Nagy Sándor, Kublin János, Pál Dezső 1-40-1-40 K, Domonkos N. 1-20 K, Bita Józsefné, Krepsz Ferenc, Németh János, Szenecsár Alajos, Bonyhárd Pálné, Németh Emil 1-1 K, Fülöp Lajos, Hermán János, Zsidai József, Dömötör Zsiga, Magyar Sándor, Dröszler Gyula 80-80 f, özv. Udvardi Karolyne 70 f, Szalai Ede, Pesenhoffer József, Krepsz Dezső, Fehér Lajos 60-60 f, Sziklai Béla 50 f, Kurez Lajos, Laki Sándor, Fülöp Zsigmond, Beck József, Koltai József, Kasza Gyula, Fender István, Szücs Imre, Szily József, Horváth Jenő, Ludvig Lajos, Horváth A., Békefi N., Misner Rezső, Sorger N., Husz Imre, Szücs Kálmán, Korbély Lajos, Krénn Rezső, Krepsz István, Glázer Gyula 20-20 f, Gábrriel János, Tavasz Vilmos, Krepsz Gyula, ifj. Herman János, Nagy Lujza, Vincze János, Karlovics István 40-40 f, Szenecsár István 20 f, Krajczár N. 10 fillért. A felülfizetőknek köszönetet mond az elnökség.

Borolin. A modern kultúra szédítő előrehaladásában minden téren a tökély elérésére törekszik. Csaknem napról-napra érkeznek valamely korszakalkotó találmányról hírek, melyek az emberi elme csodatetteiről számolnak be. Most ismét egy tüneményeszerű vegykészítménnyel állunk szemben, mely a magyar névre hoz dícsőséget. Dr Borovszky Rezső »Borolin« nevű sósborszesz-háziszerezéről van szó, mely hatásában szinte hihetetlen eredményt produkál. E cikk forgalomba került s nehogy utánzóakra akadjon, a Borolint föltalálója hatósági engedelem mellett, védjeggyel és szabadalmi paténssal ellátva, gyártja. Bővebbet lapunk mai hirdetésében.

Husvizsgálók kiképzése. A m. kir. földművelésügyi miniszter utasította az ország összes községi előjáróságait, hogy megfelelő husvizsgálók kiképzéséről és alkalmazásáról gondoskodjanak. Mivel nem minden községnek állott módjában, hogy husvizsgálót kiképeztesse, körrendeletben kimondja, hogy a határidőt 1911. augusztus hó 1. napjáig meghosszabbítja, mely időig minden önálló község köteles lesz intézkedni, hogy képesített husvizsgálója legyen.

Csalárd bukás. Mosonyi Henrik és Társa zalaszentgróti kereskedők mintegy 600 K értékű árut adtak át hitelbe Szijszartó György zalaszentgróti kiskereskedőnek. A fizetésre kiszabott idő már letelt s minthogy Szijszartó még nem fizetett, Mosonyi elküldte az embereit az árukért hozzá, hogy azokat visszavigyék. És ekkor kiderült, hogy Szijszartó az árukat részben a rokonainál és ismerőseinél elrejtette, részben megpotomáron eladogatta s azután fizetésképtelenséget jelentett. Most csalárd bukás vádjá miatt az eljárás megindították ellene.

A vasut csalója. Gyura Sándor osavargó napzámos a komáromi vasuti állomás ruhatárkezelőjéül hamis név bemonadásával kicsalt egy esomagot s annak tartalmát elköttyavetyélte. A csalásra később rájöttek s most folytatják ellene a bünvádi és kártérítési eljárást.

Gőzhajózás a Balatonon. A Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság szeptember elsejével új hajó menetrendet léptetett életbe, a mely szerint naponta közlekednek a hajójáratok Siófok Balatonfüred és vissza állomások, ugy Balatonboglár Révfülöp, Badaosony és Fonyód között

és vissza, naponta háromszor. És pedig Siófokról naponta 15⁵⁰, 5³⁰ és 7⁵⁰ indul Balatonfüredre, vissza pedig 6²⁰ 3⁵⁰ és 6⁴⁰ indul Siófokra s mindig egy óra múlva érkezik a hajó. Azonkívül minden szerdán, esütörtökön és pénteken külön hajók indulnak Siófok Balatonfüred-Tihany, Balatonföldvár, Révfülöp, Balatonboglár, Badaosony, Fonyód, Balatonyörök és Keszthely irányában és vissza. A többi hajójáratok megszűntek. Ez a menetrend szeptember 20-áig marad érvényben.

Az éjjeli ór támadója. Tegnapelőtt este Katona József zalakoppányi legény Kustányban megtámadta Horváth Ferenc éjjeli őrt, mert ez figyelmeztetni merete botrányos orditozására. Katona nekiment Horváthnak, megverte és késel megebesitette. A csendőrség megindította a zabolátlan suhanc ellen az eljárást s annál szigorubb büntetésre van kilátása, mert hatóságát közegzet akadályozott meg erőszakkal a szolgálat folytatásában.

Önsegély. Egy nagykanizsai háztulajdonos furcsán adta meg az árát annak, hogy az építőmester, aki házát felépítette, nem fizette ki az alvállalkozókat. Pusofszy Sándor borbélymester szép új háza elkészült s a tulajdonos át is vette a kulcsokat. De a lakatost és az üvegest a vállalkozó építő nem fizette ki. Ezek tehát leszedték a rácskaput s az ablakokat. A ház, kapu és ablakok nélkül dísztelenkedett, amíg bírói uton vissza nem rendelték a jogtalanul eltulajdonított alkatrészeket.

Országos fajbaromfi vásár. A Nyugatmagyarországi földművelők Gazdasági Egyesülete felbátorítva egyrészt a mult évben Sopronban rendezett országos tenyészbaromfi-vásár szép sikerétől, mely alkalommal a felhozott baromfiak 80%-a eladott 10 koronás átlagárban, elhatározta, hogy az idén is rendez országos tenyészbaromfi-vásárt Sopronban. Ezen tenyészbaromfi-vásár különösen hivatva lesz a baromfitenyésztők érdeklődését a nemes baromfitenyésztésre felhívni s a nemesbaromfi értékesítését előmozdítani. Az országos tenyészbaromfi-vásárt folyó évi október hó 23-25-ig tartják Sopronban, a régi városi lovardában és a t. tenyészítőket és kiállítókat felkérlik, hogy baromfiállományukat a vásárra minél nagyobb számban felküldjék.

A bicskabetyárok. Mint a fekély az ember testén, ugy rágódik a magyar paraszt nép életén a bicskázás hitvány szokása. Megmérhetetlen az a veszteség, amelyet emberéletben közöttünk magyarok között ez a betyárvirtus már eddig okozott. Hány dolgozó munkás kéz lett béna örökre, hány jóérzésű szív szűnt meg dobogni s mennyi mérhetetlen fájdalmat okozott már a magyar nép életében a bicskázás, hány könnyelmű bitang bicskázó suhancot börtönöztek már be s ez még mindig nem volt elég az eléggé el nem ítélhető speciális magyar késelő-epidémia megfékezésére. És ez a hitvány, barbár szokás mindaddig folyni fog tovább közöttünk, amíg a magyar bírák egytől-egyig mind nem a legszigorubbban fognak ítélkezni az embertársaik életével ilyen könnyelműen bánó falurének gazdaságainak eseteiben. A napokban is Zebeekén egy Sifter József nevű hitvány suhanc, a falu réme, orditozva, mindenkibe belekötve haladt végig az utcán, megtámadta Fehér Péter éjjeli őrt, mert ez nem tért ki előle, pedig ő ment neki Fehérnek s amikor Fehér figyelmeztette Siftert a garázdalkodására, ez rárohant, fojtogatni kezdte s a bicskájával összeszurkálta Fehért. A csendőrök elfogták Siftert s ezeknek is nekiment volna, ha az eléje tartott szuronytól meg nem ijed. Hatósági közeg elleni erőszak és súlyos testi sértés címén megindították ellene az el-

járást. — Ugyancsak ez a Sifter József és egy Gombos Sándor nevű cimborája Csertalakovon a napokban megtámadták az utcán a békésen melletük elhaladó Ruzsics György gazdát s minden ok nélkül késekkel ugy összeszurkálták, hogy súlyos sebeivel azonnal kórházba kellett szállítani.

Kolduló pap. Egy magát Pirók Gyulának nevező, canadai amerikai plebános jár az országban, hogy a canadai magyar hívők javára könyöradamányokat gyűjtse. Pirók Gyuláról azonban kitudódott, hogy nem a megjelölt célra, hanem az ott élő francia papok javára szándékozik a szegény emberektől gyűjtött filléreket fordítani, azért a hatóság intézkedést tett, hogy ha nevezett pap a vármegye területén jelentkezik, tartóztassák le és állítsák a rendőrség vagy hatóság elé.

A kerékpártolvaj. A napokban Selle István kocsis Csáktornyán éjszaka belopózott Kövesi Kálmán gazda udvarába s onnan a záratlan pajtából ellopott egy 160 korona értékű kerékpárt. Már éppen elakart illanni vele, amikor észrevették s többek támogatásával elvették tőle a gépet. Lopása miatt folyik ellene az eljárás.

Megalkotják az élelmiszertörvényt. A legutóbbi nagymérvű tifusjárvány és az ennek kapcsán kiderült tömeges élelmiszerhamisítás folytán elhatározta a kormány, hogy sürgősen megalkotja a magyar élelmiszertörvényt. Az eddigi 1895. évi XLVI. törvényeikk ugyanis csak a mezei termények hamisítására vonatkozik, míg az új törvény kiterjeszkedik minden kereskedelmi forgalomban szereplő élelmiszere. A belügyminiszteriumban nagyban folynak az előkészületi munkálatok és az ősszel már elő is fogják az új javaslatot terjeszteni. A tervezet a spanyol élelmiszertörvény mintájára készült, minthogy ez állam élelmiszertörvénye a legmodernebb és legalaposabb. A közönség örömmel fogja üdvözölni ezt a törvényjavaslatot, amely tán megbénítja a méregkeverők eddigi átkos manipulációit.

Időjárás. Mult héten mosolygott a vénasszonyok nyara. Elég sok volt az esőből, sárból, vízből; ránk fért már egy kis derült, napos idő. Meleg őszi napok jártak, bár az éjszakák az évszakhoz mérten is hűvösek.

Piaci árak a legutolsó betivasáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
lúza		9-30	—
rozs		6-60	—
árpa		6-80	—
zab		6-80	—
tengeri		—	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Eladó ház.

Kapronczán a Dubovecz-utca 554. sz. alatt fekvő **ház** szabadkötésű **eladó.** Esetleg koresmahelyiségnek, boltnak és jómódu földművelőnek alkalmas **kert** és **gyümölcsös.**

Somogyi István
Kapronczán, Horvátország,

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje **saját érdekében** ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a **BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR** Borsányi, Scheltrumpf és Tsa cég Budapest, IX. ker. ut. 21. szám.

Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

A száritott sertéstrágya hízó sertések után szárnazik és nem egyéb, mint mesterségesen száritott és megőrölt tiszta sertésgaaj. Ez a csupán szemes eleség után szárnazó trágyaféle **rendkívül sok trágyanyagot tartalmaz és pedig könnyen oldható anyagban**, mert is ez a trágyaféle fiatal telepítések, vagy elmaradt ültetések felsegít sénel, továbbá a döntés és bujtásödrök trágyázásánál **hitunó szolgálatot teljesít.** Homokszőlőben a sertéstrágya és a superphosphat együttalkalmazása mellett az istállótrágyát teljesen nélkülözhetjük. **Szilárd Gyula, a hg. Esterházy-féle aszári szőlőbirtok kezelője, Aszár.**

mérsékelt
urnó.
ivatalban.

ef
zító
sz.

A könyv! A könyv!

Az ember legjobb barátja

a könyv!

Ennek az elvnek hódol **Fülöp János** könyv- és papirkereskedő, akinek ujonnan berendezett, gazdagon felszerelt kereskedésében, a **Kazinczy-téren lévő Komin házban**, a modern magyar és külföldi irodalom legértékesebb alkotásai vannak meg nagy mennyiségben.

A közeledő új iskolai évre a legújabb tantervekben előírt

tankönyveket

nagy mennyiségben, kötetlenül vagy csinos, tartós kötésben lehet kapni. A tankönyveket nemcsak új állapotban egész árban, hanem tiszta állapotban **féláron** antiquarice is lehet kapni.

Ugy az iskolák, mint a hivatalok részére mindennemű **papír és írószereknek** dús választéka van raktáron.

A gépekkel felszerelt **könyvkötészetét** 7 évi becsületos és kifogástalan munkássága ajánlja.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki **borok** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepét **Bihardioszegen.**

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal **ingyen** és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelezőlapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

A zalaegerszegi izr. hitközség előjáróságától.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi izr. hitközség előjárósága ezennel közhirre teszi, hogy a hitközség tulajdonában levő

imaszékek

1910 évi okt. 4-től a jövő évi főünnepekig terjedő időre **f. évi szeptember hó 11-től kezdődőleg október hó 2-ig** fognak a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt a megállapított bérösszeg azonnali lefizetése mellett bérbe adni. A múlt évi bérlők az általuk eddig bérelt imaszékekre, ha az iránt 1910 évi szeptember hó 25-ig jelentkeznek, elsőbbségi joggal bírnak.

Felhívtnak továbbá mindazok, akik tulajdon imaszékeikre vételárral, kamattal vagy átiratási díjjal hátralékban vannak, hogy tartozásaikat legkésőbb f. évi szeptember hó 25-ig annál is inkább lefizessék, mert ellenesetben az ülésvásárlási szabályzat értelmében imaszékeiket nem használhatják, hanem azokat az előjáróság bérbe fogja adni. Figyelmeztetjük egyúttal a templomlátogató közönséget, hogy a főünnepek alatt csakis a hitközségi irodában megszerzendő belépti-jegy előmutatása mellett lesz megengedve a templomba belépni.

Azon szegénysorsu egyének, kik ingyen belépti jegyekre tartanak igényt, legkésőbb f. évi szeptember hó 30-ig a hitk. irodában jelentkezzenek.

Zalaegerszeg, 1910 szept. hó 7-én.

Adler Lázár
hitk. titkár.

Dr Berger Béla
templ. szakoszt. elnök.

Használjon Nagysád **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÉMET,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A **Földes-féle Margit-Crème** a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crème utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zérifalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű **tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert, májfoltot, rancokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít.** Nemesak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható: Kocsuba Emil gyógyszerertárban Zalaegerszegen.

Eladó

350 darab fias anyabirka és 350 darab báránnyal együtt.

Cím megtudható

Löwenstein irodában Zalaegerszegen.

UNGER ANTAL

könyvnyomdája
ZALAEGERSZEGEN.

==== Készít ====

mindennemű nyomtatványokat a leg-

szébb kivitelben.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemészelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: **BREINER BENŐ** fatereskedésében **ZALAEGERSZEGEN.**

tetőfedőanyag

DENTON

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet.
utazásnál igen kényelmes és minden fertőzést kizár.

Aki egyszer megkísérelte,
az többé fogkefét nem vesz a szájába.

Ara egy havi használatra 70 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszer-üzletben.

DENTON**Kiadó**

a Megyeháztéren az emele-
ten egy két szobából és
konyhából álló lakás nov.
1-ére. Tudakozódni lehet a
nagyfőzsdében.

Nincs többé gabona üszög

a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkal-
mazása mellett. Már 27 éve a leg-
jobb sikerrel használják a buzaüszög
ellen, továbbá a tengeri, árpa, zab-
üszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsra vető-
magra 50 fillér, egy métermázsra
vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok
használatától és vételétől.

NUMA DUPUY és TÁRSA

Bécs, VI/I. Windmühlgasse 11. b

Elárusító helyek Zalaegerszegen:
Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf,
Fangler Mihály és Fia, Ján Ferenc,
Komlós M. Miksa, Reich Samu.

Alsólendván: Tomka György, Pollák
Lázár, Arnstein Benő.

A boczföldei kettősi gőz-
malomba azonnali belépés-
sel egy lokomobil vizsgá-
val bíró szolid

jó vasmunkás,
ki a fűtést is érti, sűrítős
stabil-gép mellé kerestetik.

Tóth Árpád
tulajdonos.

**A nagyérdemű
közönség figyelmébe!**

Van szerencsénk tudatni, hogy
Zalaegerszegen, a Főtéren,
a plébánia épületben társas

**női szabó és
konfectio üzletet**

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltő-
ket, téli kabátokat, bluzokat és
alsó szoknyákat, kosztüm és min-
denféle divatkezelést.

A fazon munkát a legelőbb
és legszebb kivitelben készítjük,
ugyszintén férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischlér és Németh.

**Nagyobb mennyiségű
rizling bor
eladó.**

Kemendollár, 1910. aug. 30.

Mesterházy Jenő.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

**A KÜHNE-féle mosonyi
gazdasági gépgyár gyártmányaiból
állandó raktár van**

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében,
ZALAEGRSZEGEN.

Gyári árban kaphatók mindennemű **gazdasági gépek.**

A gazdaközönség igen kedvező részletfizetési feltételek mellett vásárolhat
gazdasági gépeket.

Neményi testvérek
SAVOY
nagyszálloda

BUDAPEST, József-körút 16. Telefon 154—08. A főváros
legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában,
120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőz-
fűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden
szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut köz-
lekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! A legfigyelmesebb kiszolgálás!

7525/910.

Pályázati hirdetés.

Zalaegerszeg rendezett tanácsu városnál lemondás alapján megüresedett

rendőrkapitányi állásra

a városi képviselőtestület 7525/910. számú határozata folytán pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen 2600 korona törzsfizetéssel, 700 korona lakbérrel és 200 korona egyenruha átalánnyal javadalmazott rendőrkapitányi állásra pályázni óhajtanak, hogy képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, életkorukat és erkölcsi magaviseletüket feltüntető okmányaikkal felszerelt szabályszerű kérvényeiket **1910. évi október hó 26-ig** hozzám küldjék be.

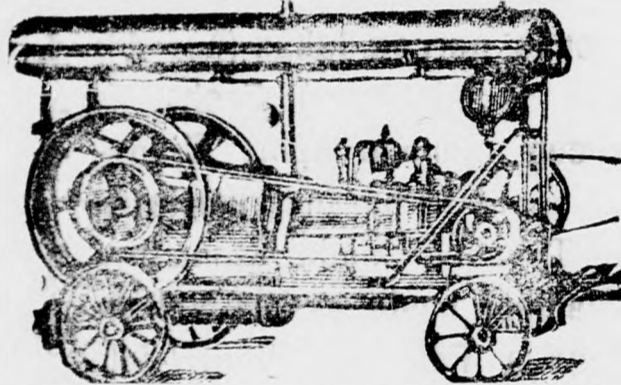
Zalaegerszeg, 1910. szeptember hó 9-én.

Dr. Korbai Károly,
polgármester.

Motorok! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves **magánjáró és vontatható benzinkomobilon, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!**

Benzinmotoros kötőrő, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.

Sürgönyeim: » Világosság » Budapest.

Felülmulhatatlan háziszser

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, ízületi lob, zsábadban szenvedők fájdalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek **2 korona**, nagy üvegnek **2-50 korona**, próbaüvegnek **1-20 korona**.

Gyártják: **Dr. Borovszky R. és Borovszky K.**
Budapest, II., Fő-utca 73-77. szám.

Kapható mindenütt.

513/v. 1910.

Arverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 322. sz.

végzése által Hillmann Herbert et Copek végrehajtónak 102 K 50 f tőke, ennek 1910. évi június hó 1-től járó 6% kamatja, egy járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt 2162 koronára becsült butorok és rovátkoló gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltétvén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközésére 1910 évi szeptember 17-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitzetlik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi szeptember 1-én.

Lukács József.
kir. bir. végrehajtó.

Bérbeadó üzlethelyiség és lakás.

Tapolca főutcáján, a vasuti részen egy új üzlethelyiség, lakással együtt **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást ad

Bakos Antal

gépész-kovács mester Tapolczán.

Eladó

a **Jákum-utca 10. szám alatti ház,** állván 7 szoba, nagy előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, mosókonyha és mellékhelyiségekből, az egész épület alapincézve, az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással, nemkülönben az udvaron egy 3 állású istálló, takarmánkamra, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron nagy faskamrák és két zárt felszer, nagy udvarral és kerttel;

a **Verbőczy-utcai ház,** állván 4 szoba, előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből;

az **Erzsébet királyné-utcai két lakásos ház,** állván mind-egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellékhelyiségekből;

a **zalaegerszegi hegyen** egy nagyon szép fekvésű **szőlő** új nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, présház és pincéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

1219/P. 1910.

Hirdetés.

A csömödéri volt urbéres birtokosság képviselőjében, Kovács István községbíró és birtokos, valamint társai a csömödéri 170. sz. tjkvben 476. hrsz. a. felvett mintegy 181 hold 129 □-ól kiterjedésű »legelő és rét a legelői dűlőben« elnevezésű közös legelőterületnek a jogosultak között egyénenkint leendő felosztását kérelmezvén a kir. törvényszék a felosztás megengedhetősége tekintetében a nyomozás teljesítése és amennyiben a felosztás anyagi jogszabályba nem ütközik a 20326/1890. sz. igazságügyministeri rendelet 49. §-ában meghatározott teendők foganatosítása végett dr. Szabady Lőrinc kir. törvényszéki bírót kiküldi, egyszersmind az említett teendők teljesítésére határnapul **1910 évi szeptember hó 24. napjának d. e. 9 óráját** Csömödér községbe a község-házhoz kitűzi a mikorra és hová mindazokat, kik a fentebb megjelölt közös legelőhöz jogosultsággal, vagy igényel bírnak, a törvényes következmények terhe mellett oly figyelmeztetéssel idézi meg, hogy a további eljárás folyamán személyes idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőjéről gondoskodjanak.

A kir. törvényszék, mint urbéri bíróság.

Nagykanizsa, 1910 augusztus 27-én.

Csesznák Miklós

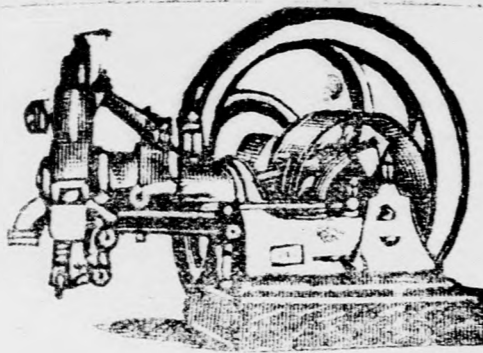
h. elnök.

Podolay

jegyző.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legregibb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerüli.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Diszitsük lakásainkat télen s kertjeinket tavasszal valódi

haarlemi virághagymákkal.

Postautalványon beküldött 8 K-ért (4 hollandi forint) bér és vámmentesen küldjük az idén is **rendes gyűjteményeinket**, és pedig: 30 jácintot üvegben, vagy 40 darabot cserepekben való hajtásra, avagy **150 daraból álló gyűjteményünket** (45 eserépbe elég); — **250 daraból álló gyűjteményt**, végül 240 daraból álló kerti és szobai hajtásra alkalmas gyűjteményt, amely jácint, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. hagymákból áll.

Gazdagon illusztrált s művelési utasítással ellátott katalógusunkat, amely a gyűjtemények tartalmát részletesen feltünteti, ingyen és bérmentve küldjük.

Huis der Duin

virághagymakertészet Noordwijk (Haarlem mellett.) **Hollandia.**

Vadászok és a közönség figyelmébe.

Megérkeztek a vadász-idényre szükséges cikkek. Legujabb szerkezetű, legjobb minőségű **vadászfégyverek** jutányosan kaphatók. Nagy választék **forgópisztolyokban, töltényhüvelyekben**, kemény és lágy sörét a legolcsóbb árért.

Dus raktár mindennemű vasárunkban.

Horváth Imre Zalaegerszeg.

Csődtömegeladási hirdetmény.

A vb. Schlesinger Izidor nagykanizsai Eötvös-tér 2. sz. a vegyes és fűszerkereskedő cég csődtömegéhez tartozó s a csődletár 1-1465. tétele alatt felvett áruk együttevén 18342 K 95 f beszerzési értékben 10649 K 04 f, szóval tizezerhatszáznegyvenkilenc K 04 f, valamint az 1477. t. a. felvett 1 drb Wertheim szekrény 100 K értékben zárt írásbeli ajánlati verseny útján egy tételben szabad kézből eladatnak.

A zárt ajánlatok alulírott tömeggondnoknál legkésőbbben **1910 szeptember 15-ének d. u. 4 órájáig** 1100 K, azaz ezerszáz korona bánatpénzzel együtt adandók be. Az ajánlatok felett a csődválasztmány ugyanazon napon délután 5 órakor fog alulírott tömeggondnok irodájában határozni s fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson és esetleg az összes ajánlatokat elvetesse.

Az ajánlattevő az ajánlattól vissza nem léphet és köteles ajánlatának jóváhagyása után az árukat átvenni s a helyiségből azonnal elszállítani. Ha a vevő a vb. üzlethelyisége után, továbbá a raktár, pince s a padlás után 1911 évi január hó 1-ig, tehát 3 1/2 óra járó bérösszeg fejében 440 koronát szóval négyszáznegyven koronát a tömegnek megtéríti, joga leend az árukat a határnapig a helyiségben tartani, esetleg ott kiárusítani.

A csődtömeg sem az áruk minőségeért, sem azok mennyiségeért szavatosságot nem vállal.

A vételár az ajánlat elfogadásakor a tömeggondnok kezeihez azonnal lefizetendő. Ha a vevő a vételárat ezen idő alatt le nem fizetné, bánatpénzét a tömeg javára elveszti és a tömeg bárkinek eladható.

A vételi illeték a vevőt terheli.

A leltár az áruraktár és berendezés megtekintése végett naponta d. u. 3 órától 5 óráig lehet a tömeggondnoknál jelentkezni.

Nagykanizsán, 1910 szeptember 9.

Dr Málek László

ügyvéd, mint vb. Schlesinger Izidor csődtömege részére kirendelt tömeggondnok.

ERDÉLYI JENŐ gépész és elektrotechnikus gép-, fém- és lakatos ipari műhelye **ZALAEGERSZEGEN.**

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és háziacsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnomással működő vízvezetékkeket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. **Csatornázásokat.**

Javitásokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szer a legkülönbözőbb gyomor-, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.
Főraktár Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos fűszer és csemege kereskedőnél.

Kiadó lakások.

Zalaegerszegen a Kossuth Lajos-utcában két uri lakás kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható:
Gráner Lipót Fia
cég üzletében.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérértégenység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:
Fangler Mihály és Fia
fűszer- és csemege kereskedő cégnél.

TORLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVE

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével sőtéléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerészénél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany orszlához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

DARUVÁR FÜRDŐ

VASAS- és ISZAPOS
HŐFORRÁSOK
34°—45° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fungó gyógykezelés és hideg-vizkura, lég- és naptürdők, szabadban való fekvés. Kiváló gyógy-eredmények valamennyi női bajnál, vérszegénységénél, csuznál, köztvényénél, valamint idegfájdalmaknál, különösen Ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Elsőrendű gyártmányu,
gyönyörű hangu

CIMBALMOK

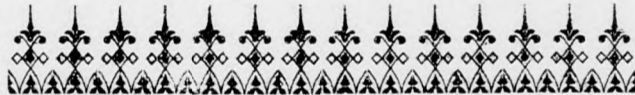

Gicsó árak!

Jótállás mellett!

ifj. HORVÁT JENŐ áruházában Zalaegerszegen.

Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is!

520/v. 1910. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1011. számu végzése által zalamegyei központi takarékpénztár végrehajthatónak 1800 korona tőke, ennek 1908. évi január 1-től járó 8% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felfogott 850 koronára becsült lovak, gazdasági eszközök és terményekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltatván, — ennek a helyszíne, vagyis **Döbrétén** leendő eszközölésére 1910. szeptember 19-ik hó napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladadni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 102 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. szept. hó 1-én.

Lukács József,
kir. bir. végrehajtó.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjeggyel!

